

DRUM

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE CASA DE CULTURĂ ROȘIORI DE VEDE

ANUL 27, NR. 685, SEPTEMBRIE 2024

Editorial

A venit Toamna!

Septembrie a dat năvală cu cohorta sa de frunze ruginii, calcinate înainte de vreme, pentru că vara aceasta ne-a pus la grea încercare. Şi câte veri vor mai veni, marcate de călduri excesive, ce au cuprins pământul strămoşesc, dar şi mintea şi sufletul românului, căruia îi este dat să treacă prin toate încercările vieţii şi să nu abdice, fiindcă rezistenţa în faţa pericolelor de orice natură face parte din zestrea lui genetică.

Prima săptămână a lui septembrie a adus roşiorenilor, şi nu numai, o bucurie, *Târgul anual*, „Bâlciul”, o cutumă intrată de multă vreme în tradiţia locului.

În lumea de azi, calmă în aparenţă, dar predominată de conflicte, tensiuni, vrajbă..., totul pare că tinde să se vicieze. Până şi obiceiurile sfinţite de străvechime par să se alinieze acestei stări de lucruri. În ciuda acestor anomalii, în „Bâlci”, am văzut oameni veseli, dar mai ales copii fericiţi, ţinând în braţe dulciuri şi jucăriile preferate; am văzut negustori mulţumiţi că reuşeau să-şi vândă produsele, dar şi feţele încrâncenate ale unor vizitatori gata să judece şi să condamne, să bage vină că muzica e dată la maxim, că fumul grătarelor şi praful ridicat de vârtejul caruselurilor îi deranjează, că...

Dacă nu ar fi toate aceste particularităţi ce conferă originalitate, atunci care ar mai fi farmecul „Bâlciului”, această manifestare umană venind din vremuri medievale, după cum atestă documentele istorice?

Bucuria reîntâlnirii cu „Bâlciul” depăşeşte toate inconvenientele. Pentru o oră, două, cât întârziem în acest spaţiu, ne simţim din nou copii şi revedem cu ochii amintirii vremurile de altădată...

*

În culorile de curcubeu ale începutului de septembrie, dintr-o altă viaţă, îmi vin în minte chipurile unor fiinţe dragi: bunicii, părinţii, fraţii, verişorii..., cuprinse de febra pregătirilor de plecare la „Bâlci”. Bunicul pregătea de cu seară căruţa cu care urma să parcurgem distanţa dintre satul natal şi *Târgul anual* de la Roşiori, unde ajungeam înainte de amiază. Acest eveniment era aşteptat de gospodarii satelor limitrofe, fiindcă le oferea prilejul de a-şi etala, spre vânzare, produsele muncii lor, într-o perioadă premergătoare cooperativizării agriculturii, când fiecare familie ţărănească poseda o bucată de pământ.

De la „Bâlci”, ai mei cumpărau obiecte necesare în gospodărie: vase de lut, linguri de lemn, copăi de frământat aluatul pentru pâine sau cozonaci, albii pentru spălatul rufelor... Nouă, copiilor, pe lângă dulciuri şi jucării, ne cumpărau uniforme de şcoală, încălţări pentru anotimpul rece, îmbrăcăminte groasă de iarnă, obiecte pe care le ţineam în braţe, în căruţă, la întoarcere, ca pe adevărate trofee...

Şi eram atât de fericiţi...!

Privind în urmă, mă întreb şi eu asemenea Poetului: „Mai suna-vei, dulce corn/ Pentru mine vreodată...?!

Domniţa NEAGA

Expoziție

„Bâlciul anual, tradiții și obiceiuri”

An de an, roșiorenii se mândresc cu bâlciul de la începutul toamnei! Și, an de an, acesta devine mai bogat, mai atrăgător, mai frumos. Poți să îți reamintești aceste aspecte vizionând expoziția de fotografii ***Bâlciul anual, tradiții și obiceiuri***.

Cuprinzând fotografii din anii 2016-2023, expoziția a surprins plăcut vizitatorii nostalgici. Autoarea, **Aurelia Bărbuț**, a surprins cu obiectivul aparatului de fotografiat frumuseţea şi varietatea acestui obicei, prin imortalizarea unor chipuri de meşteşugari, comercianţi şi precupeţi de tot felul, de situaţii inedite care dau farmecul acestui eveniment zonal.

Bâlciul, o tradiție veche și plină de culoare, continuă să fie o parte importantă a culturii românești, în general, și a roșiorenilor, în particular. Însă, pentru a înțelege pe deplin farmecul și semnificația acestuia, trebuie să străbați măcar o dată aleile prăfuite ale acestuia, să simți mirosul mititeilor pe grătar, să te asurzească muzica din boxe, să te tocmești pentru

Continuare în pag. 5

Monica TUINETE
Foto: **Aurelia BĂRBUȚ**

Atelierul de Creație al Casei de Cultură

Ia este o bluză, componentă a costumului tradițional românesc. Este confecționată din pânză albă de bumbac, in sau borangic. Este împodobită cu broderii și motive populare românești mai ales la mâneci, pe piept și la gât. Unele ii sunt împodobite și cu mărgele sau paiete (fluturi).

Ia românească este o moștenire care celebrează arta cusutului de mână și o ridică la

Continuare în pag. 5

Monica TUINETE
Foto: **Monica TUINETE, Veronica COJOCARU**

EUROPA DE ACASĂ

EUROPE DIRECT
Teleorman

EUROPE DIRECT Teleorman - legătura TA cu Europa!

➢ *Tabăra de comunicare și abilități practice pentru voluntari EUROPE DIRECT*

ED Teleorman, în parteneriat cu ED Târgoviște și Asociația Forumul Artelor Vizuale, a organizat, în perioada 30 august-4 septembrie 2024, la Eforie Sud, județul Constanța, Tabăra de comunicare și abilități practice pentru voluntari EUROPE DIRECT, cu tema: *„Nouă chiar ne pasă, dar ție? - Pactul ecologic european și Promovarea modului nostru de viață european”*. Evenimentul a adus împreună voluntari de la cele două centre de informare europeană, care au pus în scenă două reprezentații de teatru forum în cadrul campaniei ***„Stă în puterea ta să schimbi ceva!”.***

Și... după două zile și nopți de furtună înspăimântătoare care a răscolit litoralul românesc, RO-alert-uri în cascadă, sâmbătă după-amiază, a ieșit și soarele, moment potrivit pentru a pune în practică motivele pentru ne aflam la Eforie Sud. În seara ultimei zile de vară, am desfășurat numeroase ateliere de lucru și de cunoaștere, care au creat *unitate în diversitate*, condiție esențială pentru munca în echipă. Iar rezultatele începeau să apară...

Ziua a treia a Taberei de comunicare și abilități practice pentru voluntari EUROPE DIRECT a debutat cu activitatea *„Oportunităţi inovatoare pentru tineri prin Centrul EUROPE DIRECT Târgoviște”* – teambuilding prin activităţi non formale organizat de ED Târgoviște, la Grădina de vară Cinemascop din Eforie Sud.

Continuare în pag. 8

Aurelia BĂRBUȚ, Marinela RUȘANU
Foto: **Aurelia BĂRBUȚ, Tedy STÎNGĂ**

„Verba volant, scripta manent”

Jurnal de scriitor

31.07.2024 – „Ce matur și luminos e David Popovici! O minune de Om. Avem toate motivele să fim mândri de el. Sunt atât de puțini români care îți dau sentimentul ăsta de mândrie și certitudine a continuității în performanță. Un mare campion.” (Tudorel Urian)

1.08.2024 – Ultima lună de vară. O vară toridă care a topit verdele, care a ridicat mercurul termometrelor la valori greu de suportat. O vară care ne dă de gândit...

* „Îmi beau berea de dimineață pe terasă. Se oprește la masa mea un tip grăsuliu: „Salutăm cultura argeșeană!”, zice el. Nu știu de unde să-l iau. „Eu cânt în fanfara de la pompe funebre”, se prezintă el, cânt la înmormântări, bat toba mare: Boc-boc-boc! Boc-boc-boc! Noi, oamenii de cultură ar trebui să ne cunoaștem între noi”. Am să fiu mai atent. Boc-boc-boc!” (DAD).

2.08.2024 – „În vârstă de 77 de ani, Nicu Covaci, liderul legendarei formații Phoenix, a murit vineri de dimineață, transmite Agerpres. Este cel care a fondat în 1961, una dintre primele grupări rock din România.” (românia.europaliberă)

4.08.2024 – Ceva bun plutește în aer. O schimbare, o mărire de salariu, o călătorie...așa spun astrele...

5.08.2024 – 5.08.1922 – S-a născut Marin Preda, 5.08.1945 – s-a născut tatăl tău. Primul, un mare scriitor, cel de al doilea, un posibil personaj al scrierilor moromețiene. Primul s-a născut la Siliștea Gumești, al doilea, la Zâmbreasca. Două localități teleormănene apropiate, pe al căror hotar a păscut liniștită, cândva, Bisisica, și a mers la trap sau la galop (după revoluție) Steluța – animalul preferat al tatălui tău*, iapa aceea care v-a trecut multe răspântii...*

6.08.2024 – „Prețul înțelepciunii este mai presus de rubine.” (Vechiul Testament)

9.08.2024 – Meteorologii au emis o avertizare de cod galben de ploi și vijelii pentru județele Argeș și Teleorman. Aversele torențiale vor acumula 15-25 l/mp. Sunt vizate zonele: Argeș: Bârla, Slobozia, Ungheni, Stolnici, Recea, Căldăraru, Miroși, Hârsești, Popești, Izvoru, Râca. Județul Teleorman: Tătărăștii de Jos, Ciolănești, Tătărăștii de Sus, Siliștea-Gumești, Scurtu Mare, Balaci, spun cei de la digi24.

12.08.2024 – Concediuuuu....

14.08.2024 – „Povestea concursului olimpic la sol a devenit o telenovelă de prost gust! Numai când urmărești știrile privind medalia de bronz, câștigătoarea ei și plimbarea medaliei în jurul lumii, ajungi la concluzia că s-a ales praful de ideea nobilă a unei întreceri sportive. Și a rămas doar un caz traumatizant. Dacă la începutul săptămânii s-a vehiculat că americanca Jordan Chiles (23 de ani) va returna medalia de bronz cu care a plecat acasă, acum, după un anunț făcut de Comitetul Olimpic și Sportiv Român (COSR) aflăm că, de fapt, Chiles va păstra medalia, deși aceasta nu va mai figura în palmaresul ei. În aceste condiții, medalia de bronz, care va fi primită vineri (ora 15.30) de Ana Maria Bărbosu, va fi... alta! Noua medalie a pornit deja într-o călătorie pe ruta Paris – București, potrivit informațiilor furnizate de COSR.” (Adevarul.ro)

15.08.2024 – Sfânta Maria Mare sau sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului. Una dintre cele mai importante sărbători închinate Maicii Domnului. În această zi, sărbătorim atât moartea și îngroparea Maicii Domnului, cât și mutarea ei la cer.

15 august, sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului, sărbătoare legală în care toți angajații au dreptul la zi liberă, conform Codului muncii. O Sărbătoare a abundenței și a recunoștinței, zici privind coșul cu mai multe soiuri de struguri, mere, piersici, pere, prune, adus de Dorel și Nuți, vecinii tăi. Doi tineri pensionari, soț și soție, veniți din București pentru a readuce la viață locul copilăriei lui Dorel, părăsit după trecerea în veșnicie a bunicilor și părinților săi. Și după cum arată grădina lor, este sigur că au reușit. Da, omul sfințește locul.

18.08.2024 – „Simt moartea lui Alain Delon ca pe despărțirea de cineva foarte apropiat. Eroul din visurile copilăriei și adolescenței. Modelul etic, care m-a marcat, mereu cu zâmbetul pe buze, de la Zorro și alți eroi de capă și spadă, la polițiști integri, sobri, eficienți. Mulțumesc pentru amintiri, Fie-ți țărâna ușoară!” (Tudorel Urian)

22.08.2024 – Seară de muzică folk și nu numai – Teatrul de vară într-o seară de vară roșioreană. Lume puțină, dar bună. Mari și mici s-au prins într-o horă a bucuriei, și-au întâlnit privirile și gândurile în lumina și ritmurile muzicii, amintindu-ți că oamenii sunt buni și frumoși... depinde cum îi privim...

31.08.2024 – „Să-ți întâmpini vrăjmașul cu pâinea blândeții și răbdarea stării în închinare înaintea lui Dumnezeu și atunci vei îmblânzi patima fricii neevlavioase, iar bărbăția firii va lucra cele pentru care a fost sădită de Domnul.” (Avva Ghelasie Gheorghe de la Sfânta Mănăstire Frăsinei, din volumul „Pateric carpatin”, Editura Platytera Books & Arts).

Florina CARVACI
Membră al Uniunii Scriitorilor din România

Trăire creștină

Septembrie – un început de an bisericesc

Anul bisericesc, după curgerea căruia sunt fixate sărbătorile creștine, începe la 1 septembrie și se termină la 31 august. Este un aspect „tehnic” care probabil nu interesează pe foarte mulți. Dar important este că prima sărbătoare mare a anului bisericesc este Nașterea Maicii Domnului, de pe data de 8 septembrie. Nu știu dacă e mai important temeiul bâlciului sau această sărbătoare, dar ce pot mărturisi este faptul că anul acesta foarte mulți credincioși au fost prezenți la slujba sărbătorii. La finalul oricărei slujbe, se rostește o rugăciune care se numește otpust sau apolis, în care se face amintire de Mântuitorul Hristos, de Sfinții Apostoli, de sfântul din ziua respectivă, de autorul Sfintei Liturghii, de dumnezeiești părinți Ioachim și Ana și de toți sfinții pentru ale căror rugăciuni cerem lui Dumnezeu mila și ajutorul Său. De ce este important să facem pomenirea dumnezeieștilor părinți Ioachim și Ana – părinții Fecioarei Maria? Pentru a pleca încredințați la casele noastre că așa cum Dumnezeu a ascultat rugăciune lor și le-a dăruit un copil atunci când normal nu ar fi fost posibil, la fel Dumnezeu ascultă și rugăciunile noastre putând face imposibilul, posibil. Evident aceasta nu înseamnă a fi cersetori de miracole. Părinții Ioachim și Ana au stăruit în rugăciune toată viața și au făcut din rugăciune sens al vieții. Despre două virtuți putem discuta în acest sens: despre răbdare și încredere. De fapt, sunt virtuțiile care „încălzesc” orice rugăciune. Pentru că orice rugăciune care nu este făcută în duhul răbdării și al încrederii riscă să devină o înșiruire de expresii contractuale.

Există virtuți mai strălucite decât răbdarea și totuși voi susține aici că ea trebuie numărată printre cele mai înalte. Și știu și de ce n-a dobândit rang de noblețe: pentru că ea nu încununează frunțile marilor protagoniști ai istoriei, ale căpeteniilor și ale eroilor, de ea au avut nevoie cei ce-au trebuit să rabde, să îndure istoria, asupriții și obidiții ei. Răbdarea este o virtute pasivă, ea este de fapt forma curajului, rezistența în timp la răul din lume. Dar, asa cum este, răbdarea poate fi temeiul unei biruințe. Pentru că „a răbda” nu înseamnă simplul fapt de a tolera ceva neprielnic sau dușmănos ființei tale, a te supune fără să crâcnești unei voințe din afara ta. Înseamnă să ai tăria de a îndura, dârzenia de a rămâne întreg, stăpân pe tine, nealterat și neînfrânt. Să rabzi și să taci cum tace și rabdă pământul, poate, uneori, nu la nesfârșit.

Nimic nu pune mai bine în lumină virtutea răbdării decât o privire asupra contrariului ei: nerăbdarea. Când nerăbdarea împinge la faptă, ea devine păgubitoare: precipită și forțează lucrurile, le face în pripă și de mântuială, într-un ritm nepotrivit naturii lor sau înainte de vreme, se cheltuiește febril în clipă. Omul răbdător are un suflet adânc și puternic, cel lipsit de răbdare este superficial și fără forță interioară. Când n-are încotro și e silit să aștepte să vină ceasul, să-i vină rândul, este cuprins de o nervozitate sterilă, de o trepidație interioară care îl macină, îi lungește timpul psihologic și îl epuizează în zadar. Timpul trece astăzi repede pentru că noi însine suntem nerăbdători. Avem, în acest duh, „icoane grabnic ajutătoare”. Dar sunt și împrejurări în care el devine o pacoste pentru alții. Conversația și, în genere, comunicarea cu asemenea oameni e aproape imposibilă, nu suportă să aștepte să-ți isprăvești vorba, ți-o taie, te întrerup tot timpul, abia ascultându-te, ei întreabă, ei răspund. Dar nu numai cu spusa ta nu au răbdare, ci și cu tot ce faci, cu tot ce face altul decât ei. Totul li se pare prea încet, nu dintr-o grabă legitimă, ci din pură impacientă. Oamenii aceștia par a trăi mereu în iminența unei catastrofe. Și se consumă inutil, chinuindu-i și pe alții.

Răbdarea se dobândește în timp. În timpul trecerii veacurilor și a generațiilor, cu ritmul lor netulburat, cum o aveau oamenii de la sate, care erau în stare să aștepte oricât, pentru că au așteptat mereu, din tată-n fiu. Sau în timpul unei vieți, învățând să aștepți vremea. Dovadă extrema nerăbdare a copiilor, care vor să obțină pe loc tot ce doresc, ca într-un basm. La ei e lucru firesc, dar la omul zilelor noastre, la omul modern cum se zice, nerăbdarea a luat proporții aproape patologice, de parcă ar fi un copil întârziat. Mult bine ne-ar face să ne dezmeticim din nerăbdare. De ce atâta grabă? Există astăzi o mișcare în lume pentru protejarea mediului natural. Ar trebui să ne gândim și la una care să protejeze timpul de funesta noastră pripă și precipitare. Timpul viu are legile lui, cine le încalcă strică buna rânduială a lumii și se înstrăinează pe sine de ea.

Cum să definim încrederea? „Pare să fie o predispoziție a cuiva de a crede în buna-voință și buna-credință a semenului său și de a nu se îndoi de manifestarea lor constantă”. În această formulare foarte generală intră tot felul de lucruri, de la a te încrede în punctualitatea cuiva până la aceea de a-i încredința avutul sau pe copiii tăi, de a-i da o misiune importantă și dificilă, de a-l face depozitarul unui secret important. Iar cel învestit cu încredere este propriul său garant, prin simplă angajare verbală sau nici măcar atât. Sunt oameni al căror trecut este în întregimea lui o garanție și al căror devotament, adesea dovedit sau dovedit măcar într-o împrejurare excepțională, este mai presus de orice îndoială. Pe de altă parte, există oameni pe care îi câștigă însăși încrederea pe care le-o arăți. De unde, invers, reflecția lui La Rochefoucauld: „Neîncrederea noastră îndreptățește înșelătoria celuilalt.”

Trădarea încrederii cuiva în noi este o vină foarte gravă, atât în sine, cât și pentru că cel înșelat în încrederea lui își poate pierde, în general, încrederea în oameni, ferindu-se chiar de cei cu adevărat vrednici de încredere. Este un fel de a-l mutila moralmente, de a-l determina să facă parte din tipul neîncrezătorului, al bănuitorului, al suspiciosului, care este așa de felul său, adesea pentru că se știe pe sine însuși capabil de trădarea oricărei încrederi, uneori pentru un interes disproporționat de mărunt. Neîncrederea, înnăscută sau dobândită, este o infirmitate a sufletului care ne privează nu numai de foloasele încrederii, ci și de bucuria încrederii și de noblețea ei. De aici, gândul radical al aceluiași La Rochefoucauld că „este mai rușinos să n-ai încredere în prietenii tăi decât să fii înșelat de ei.” Și nu numai în prietenii tăi. Omul înzestrat cu noblețea inimii își acordă încrederea apriori, până la proba contrară. Este la fel de meschin să fii zgârcit cu încrederea ta, ca și cu banii tăi. După cum meschin este și omul care nu e în stare să primească cu încredere binele pe care vrei să i-l faci, cel care nu crede în bunele intenții și în buna-credință a nimănui și se întreabă, în fața unui act generos și dezinteresat: „Oare ce-o fi urmărind, oare ce-o vrea de la mine?” Toată lumea îl înșală, toată lumea îl minte, toți sunt niște prefăcuți. Evident, încrederea conține, în principiu, o doză de risc, riscul de a-ți plasa greșit încrederea câtă vreme există fățărnicia, care este o momeală, o simulare a virtuții în vederea unui folos pe care nu l-ai dobândi altfel.

Și apoi mai e ceva: înșelarea încrederii noastre rănește în noi ceva în același timp foarte adânc și foarte delicat. Ea doare de fiecare dată ca o iubire trădată și adeseori ne pasă mai puțin de neajunsurile decurgând din nerespectarea încrederii pe care am acordat-o cuiva decât de pierderea unui om în care aveam încredere pentru că ne era drag, și nu invers. Nici măcar pe un slujitor al nostru de încredere nu îl avem la inimă doar pentru cinstea sau devotamentul lui față de noi, ci pentru că, în întregul lui, chiar cu eventualele lui metehne, este omul care este.

Într-o lume în care ar domni încrederea, majoritatea instituțiilor actuale, devenite inutile, ar dispărea. Dar acestea sunt himere. Mai sigur sunt de faptul că, dacă aș mai avea de trăit încă o dată viața pe care am trăit-o deja, aș acorda unui prieten încrederea mea absolută și, păstrându-i-o mereu, l-aș lăsa să mi-o trădeze de atâtea ori până când m-ar iubi. Și, împreună cu mine, pe sine, iertându-se în numele meu.

Ori de câte ori mintea și genunchiul ne sunt la rugăciune să ne gândim câtă răbdare avem ca să ne mai rugăm încă o dată și încă o dată pentru ce ne-am rugat și câtă încredere avem în lucrarea lui Dumnezeu cu noi, bine știind că „toate sunt cu putință celui ce crede” sau mai corect spus „are încredere în Dumnezeu”, în oameni și în siguranța propriilor lui sentimente.

Cu rugăciunile Sfinților Drepți dumnezeiești, părinți Ioachim și Ana, Doamne Iisus Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-ne și ne mântuiește pe noi! Amin!

Preot **Eugen-Cătălin PĂUNESCU**

Citatul lunii

„Rugăciunea este o cheie pentru ziua de mâine și un zăvor pentru ziua de ieri”.

(Mahatma Gandhi, din *Enciclopedia înțelepciunii*)

Rubrică îngrijită de dr. **Adriana MIU**

LA LUMINA ZILEI

Dimineața

Conform Legii nr. 17/2014, privind vânzarea terenurilor agricole, în extravilan, sunt categorii de preemtari: 1) coproprietarii, 2) arendașii, 3) proprietarii vecini, 4) statul, prin Agenția Domeniilor Statului.

Funcționarii de la Registrul agricol al primăriilor trebuie să aplice legile nr. 17/2014 și nr. 175/2020 cu prilejul înregistrării sistematice, mai ales în situația coproprietarilor și a proprietarilor vecini. Așa se vor întocmi cărți funciare corecte.

La prânz

Rămân decepționat de mult timp de abuzul în serviciu al unor societăți de telefonie ce-și taxează abonații în afara relațiilor contractuale, de când se portează clienții prea ușor.

De exemplu, eu plătesc pentru un număr de telefon pentru care nu am contract, alături de alte trei numere de telefon, toate în trei contracte făcute de ele pe un singur nume de utilizator, al meu. N-am avut succes cu sesizările telefonice.

În amurg

Un alt mare magazin de electronice și electrocasnice, alături de Altex, Danie, Electrolux, dispărute mai demult, s-a închis de curând. Este vorba de fostul Rombiz, aflat pe strada Rahovei.

Bănuiesc că una din cauze ce a determinat această situație ar fi creșterea vânzărilor online și în Municipiul Roșiori.

Ce va veni în locul lui, vom vedea!!

Prof. **Gheorghe TUTCĂLĂU**

DRUM
PUBLICAȚIE EDITATĂ DE CASA DE CULTURĂ ROȘIORI DE VEDE

Șef Serviciul pentru Cultură, Educație, Creație și Sport
Aurelia Bărbuț
Colectivul de redacție:
Redactori: Florina Carvaci, Aurelia Bărbuț, Marinela Rușanu,
Veronica Cojocaru, Gabriel Argeșeanu, Monica Tuinete
Colaboratori: Domnița Neaga, Iulian Bitoleanu, Liviu Nanu, Mihai-Athanasie Petrescu,
Cristian Gabriel Moraru, Bianca Tutunaru, Argentin Șt. Porumbeanu, Ion Scarlat,
Gheorghe Tutcălău, Eugen Cătălin Păunescu, Adriana Miu
Tehnoredactare: Vladimir Mutu
Culegere texte: Aurelia Bărbuț
Distribuire presă: Elvira Stângă

**REDACȚIA: Casa de Cultură, str. Dunării nr. 54-56,
Roșiori de Vede, Teleorman, Telefon: 0247/460619,
e-mail: drum_rosiori@yahoo.com**

Răspunderea pentru conținutul materialelor publicate revine autorilor.

**Tiparul executat la S.C. TIPOALEX S.A. Alexandria
str. Ion Creangă nr. 53, Tel./fax : 0247 / 31 18 84**

EVENIMENT

A fost Bucharest International Air Show 2024!

Mitingurile aeriene nu reprezintă o noutate şi nici măcar o modă nouă. Aviatorii zboară pentru public încă de când s-au inventat aparatele de zbor, mai uşoare sau mai grele decât aerul. Personal, „umblu la mitinguri" de multe zeci de ani şi îmi amintesc destul de bine de oameni, aeronave şi voltije pe care le-am văzut, dovadă că aceste spectacole aviatice au un impact puternic asupra privitorilor.

O dovadă în acest sens este şi recent încheiatul BIAS 2024. Am văzut un aeroport (Băneasa) supra-aglomerat nu în terminal, ci pe tarmak, peste o sută de mii de oameni au venit să vadă avioane şi aviatori. Nu contează că mulţi dintre ei nu ştiau să facă deosebirea dintre un avion şi un elicopter, toţi acei spectatori au fost în cele două zile (30 şi 31 august) de miting specialişti în aviaţie, şi-au descris unii altora figurile acrobatice, s-au contrazis în legătură cu mărcile, tipurile şi destinaţiile aeronavelor, cu performanţele lor, pe scurt, au fost toţi pe aceeaşi lungime de undă.

De fapt, aşa cum au mărturisit organizatorii BIAS 2024 (Compania Naţională de Aeroporturi Bucureşti, Aeroclubul României, Forţele Aeriene Române, ROMATSA, ROMAERO şi Clubul Sportiv AIBO), obiectivele lor au fost, şi de data asta, atragerea cât mai multor oameni spre aviaţie, arătându-le şi demonstrându-le ce este aviaţia, de ce sunt capabili oamenii ei şi maşinile lor zburătoare, dar şi să-i unească pe participanţi sub acelaşi steag al bucuriei zborului.

Obiectivele au fost atinse sigur. Văzând acea mare mulţime de oameni care urmăreau, cu sufletul la gură, evoluţiile aviatorilor, ţinându-şi respiraţia atunci când avionul de acrobaţie executa o figură ilogică, imposibilă (dar totuşi…), aplaudând frenetic când pilotul le oferea o secundă de relaxare, văzând chipurile încântate ale copiilor (hai sa recunoaştem, de toate vârstele, de la preşcolari la pensionari), curajul cu care cei mici îşi calmau părinţii, („lasă, mami, că ştie nenea ce face!"), asistând la entuziasmul cu care doar câteva sute de norocoşi au reuşit să se apropie de piloţii acrobaţi ai echipei naţionale de acrobaţie cu avionul „Hawks of Romania" şi au obţinut autografele lor, putem jura, cu mâna pe inimă, că (şi) BIAS 2024 a fost o mare reuşită.

Şi mai e un lucru important care trebuie amintit aici: 2024 este anul în care România împlineşte 20 de ani de NATO, iar NATO în sine, cea mai mare şi mai puternică alianţă militară din istorie, îşi sărbătoreşte cea de-a 75-a aniversare. BIAS a fost momentul când alianţa a putut să-şi arate puterea, prin prezentarea a două dintre cele mai redutabile avioane de luptă (un Eurofighter Typhoon german şi un Rafale francez – care au executat programe impresionante, atât prin forţă şi maniabilitate, cât, şi poate mai ales, prin zgomot), a unui uriaş elicopter german de transport, de tip CH-53, expus alături de trei Black Hawks americane, a unui avion Pilatus PC9 M, din Slovenia, a doua oară la Bucureşti, al cărui pilot ne-a ameţit pe toţi cu „negativele" lui, ca şi agilul T-6 Texan de la Daedalus Team, de la Forţele Aeriene ale Greciei. Şi, pentru că vorbim de alianţă, să spunem că Forţele Aeriene Române au venit la Băneasa cu tot ce au: uriaşele aeronave de transport de la Baza 90, C27J Spartan şi C130 Hercules; paraşutiştii de la unitatea din Buzău, elicopterele IAR-316 de la Baza Bobocu şi IAR-330 Puma şi Puma Socat de la Bazele 71, 90 şi 95, avioanele de şcoală YAK-52 de la Bobocu, cele de antrenament IAR-99 Şoim de la Bacău şi CIZ Craiova şi, bineînţeles, avioanele multirol F-16 de la Baza 86 Borcea.

Expoziţia statică a completat imaginea RoAF, cea dătătoare de încredere: alături de aeronavele parcate pe platforma de la Băneasa, printre care şi elicopterul Puma Navalizat de la Tuzla, militarii români au expus şi o parte dintre mijloacele de luptă de la sol, vedete fiind rachetele sol-aer, dar mai ales sistemele care azi se bucură de faimă după ce şi-au demonstrat capacitatea de luptă pe frontul din Ucraina: Himars şi Patriot. Să sperăm, totuşi, că nu vom avea niciodată nevoie de ele!

Aviaţia sportivă română a fost prezentă la BIAS 2024 cu: binecunoscuţii şi iubiţii piloţi de acrobaţie de la Aeroclubul României, răsplătiţi cu medaliile de argint şi titlul de vicecampioni mondiali la recentele campionate mondiale din Statele Unite, clasa Advanced, dar şi cu medaliile de bronz la campionatele mondiale clasa Unlimited. Au evoluat pentru noi George Rotaru, Laszlo Ferencz, Vlad Popescu, Andrei Şerbu, Attila Goger, Alex Eparu, Ioan Aviatoru, Teo Munteanu, Valentin Caval, Andreea Bănesaru, Petre Glonţaru, aviatori din generaţii diferite, prietenii noştri, ai roşiorenilor – ne amintim evoluţia lor la verticala Monumentului Aviatorilor de la Roşiori în ziua de 21 aprilie 2024.

Cei mai tineri dintre ei participă, în aceste zile, la Campionatul European de Acrobaţie cu avionul, clasele Intermediate şi Advanced, unde, suntem siguri, vor obţine cununi de lauri. Le ţinem pumnii!

Alături de ei, au evoluat planoriştii:campionul european Mihnea Istrate şi cei doi „White Wings", Vasile Hapciuc şi Tavi Stăvilă, piloţii ultrauşorişti ai formaţiei „The Penguins" (aripa dreaptă, Mircea Olteanu, este originar din Teleorman) şi numeroşii paraşutişti sportivi, mulţi dintre ei posesori de recorduri şi premii internaţionale.

Nu încheiem discuţia despre aviaţia sportivă fără a-i aminti pe „Iacării Acrobaţi", Ioan Postolache, Dan Ştefănescu Jr. şi Dan Conderman, şi pe prietenul lor - şi al nostru - veteranul lituanian Jurgis Kayiris, dar şi pe cei de la formaţia cehă de acrobaţie „Flying Bulls".

Avioanele istorice cu care eram obişnuiţi de la alte ediţii ale mitingului, veteranele WW2 de la Salzburg, au lipsit anul ăsta, dar… Au venit şi au zburat pentru noi unicul avion de pasageri Lisunov Li-2 rămas „în viaţă", adus la Bucureşti de „Goldtimer Foundation", o celulă de avioane de vânătoare Mig-15, de la „Fundacia Eskadra", din Polonia şi un bătrân elicopter MiL Mi-2, al „Heliforce Team" din Ungaria.

O evoluţie aşteptată cu nerăbdare a fost cea a avionului de la TAROM, Boeingul 737-78J, pilotat de Adrian Preda. Am văzut că până şi un avion mediu curier poate executa figuri acrobatice, chiar dacă, aşa cum au spus prezentatorii mitingului, puţini dintre spectatori şi-ar fi dorit să fie pasageri în acel Boeing …

Deşi în ultima seară de vară soarele a apus destul de devreme, la ora 21:00 era încă lumină pe Băneasa. Sursa era formaţia poloneză de paramotorişti „The Flying Dragons", care a prezentat un program inedit de zbor printre artificii. Programul de zbor a fost încheiat prin trecerea unei formaţii de trei avioane militare ale RoAF, un Spartan escortat de o celulă de F-16, care şi-au dezvăluit prezenţa la verticală prin lansarea neaşteptată de contramăsuri termice.

A fost un măreţ spectacol, ne-am bucurat enorm de fiecare secundă a lui. A fost o dovadă certă că oamenii ştiu să aprecieze munca şi talentul aviatorilor de la toate categoriile de aviaţie: generală, sportivă,comercială şi militară, că pot vibra la unison pentru o idee, pentru o stare.

Vorba reprezentantului organizatorilor, dl. inginer Valentin Iordache: „BIAS s-a încheiat, trăiască BIAS! A început numărătoarea inversă pentru ediţia 2025".

Au relatat trimişii speciali ai publicaţiei DRUM,
Prof. **Aurelia PETRESCU**
Prof. **Mihai-Atanasie PETRESCU**

Priorități românești

Performanțe românești (III)

Trecând la domeniul edilitar, construcții administrative sau religioase, și aici nu stăm deloc rău față de construcțiile „din afară". Astfel **Castelul Peleș,** situat în localitatea Sinaia, fostă reședință de vară a regilor României, a fost și încă este primul dintre cele mai importante edificii de tip istoric din România, având caracter de unicat și este, prin valoarea sa istorică și artistică, unul dintre cele mai importante monumente din România și din Europa celei de a doua jumătăți a secolului al XIX-lea. La sfârșitul secolului XIX, Castelul Peleș se număra printre cele mai moderne reședințe regale europene, beneficiind de electricitate, lift interior și un sistem de încălzire propriu care funcționează și astăzi.

Canalul Dunăre-Marea Neagră, inaugurat în anul 1984, este un canal navigabil aflat în județul Constanța și leagă sudul orașului Cernavodă cu porturile de la Marea Neagră (Constanța și Agigea), scurtând drumul spre Constanța cu aproape 400 km. E parte componentă și importantă a căii navigabile europene dintre Marea Neagră și Marea Nordului (Constanța și Rotterdam), prin deschiderea pentru trafic, în 1992, a canalului Main-Dunăre pe teritoriul Germaniei. Ocupă locul trei în lume ca lungime (64,2 km) a căilor navigabile construite de om, după Canalul Suez și Canalul Panama.

Palatul Parlamentului, cunoscut înainte de 1989 sub numele de Casa Poporului, este cea mai impunătoare, cea mai impresionantă clădire din țara noastră. Are o lungime de 270 m, o lățime de 240 m, o înălțime de 84 m și este înfiptă și 92 m sub pământ, având nouă niveluri la suprafață și alte nouă niveluri subterane. Conform World Records Academy, Palatul Parlamentului din România este a treia cea mai mare clădire administrativă pentru uz civil (ca suprafață) din lume, cea mai scumpă și cea mai grea clădire din lume. Deține și recorduri negative: se află pe locul doi tot în lume la capitolul cele mai costisitoare, lipsite de succes și rușinoase proiecte de arhitectură făcute vreodată. Deși a costat și costă enorm în bani, 70% e nefolosită, mare parte din ea nefiind structurată pe nevoile indivizilor, ci pe dorințele megalomanice ale lui Nicolae Ceaușescu, cultul personalității punându-și amprenta și pe acest edificiu. Ca suprafață desfășurată (330.000 mp) ocupă locul doi în lume după Pentagon (SUA), după volum (2.550 mc) ocupă locul trei după clădirea de asamblare a rachetelor spațiale de la Cape Canaveral din Florida, depășind cu 2% volumul piramidei lui Keops. La construcția lui, s-au consumat cantități imense de ciment, nisip, marmură, oțel, sticlă, covoare etc., ducând totodată la dispariția Mânăstirii Văcărești, a Spitalului Brâncovenesc, a Arhivelor Naționale, a Stadionului Republicii și a altor edificii din centrul Bucureștiului.

O altă clădire impunătoare din România este **Catedrala Mântuirii Neamului**. Ideea construirii unei astfel de Catedrale nu este nouă. Ea exista încă de pe vremea Regelui Carol I, la propunerea Sinodului Bisericii Autocefale Române. Are ca hram principal *„Înălțarea Domnului"* și ca hram secundar *„Sfântul Apostol Andrei"*. Este cea mai mare biserică din România și una dintre cele mai mari biserici ortodoxe din lume. Este dotată cu unul dintre cele mai mari clopote în mișcare din lume: cântărește peste 25 t, are un diametru de 3,35 m și sunetul său se aude până la 20 km depărtare. Nu au lipsit nici criticile la adresa construirii ei, printre ele principală considerând-o pe cea că *„mântuirea unui neam se obține nu prin construirea unui edificiu faraonic, cu costuri de milioane, ci prin însușirea valorilor morale ale statului de drept și democrației moderne, prin pocăință pentru crimele istorice și prin lupta împotriva corupției de orice natură"*.

Tot la capitolul edificii religioase românești cunoscute peste hotarele țării ca deținând niște premiere/recorduri europene sau mondiale vom aminti Mânăstirea Peri din Săpânța, Biserica Neagră din Brașov și Mânăstirea Voronet, fără a epuiza lista. Astfel, cea mai înaltă Biserică din lemn din lume se află în România. Este vorba despre **Mânăstirea Peri din Săpânța** (Maramureș), cea care atrage anual sute de vizitatori, concurând Cimitirul Vesel din aceeași localitate.A fost construită după modelul bisericilor maramureșene de ctitorul preot-paroh Grigore Luței. Are o înălțime de 78 m. Crucea din vârf are șapte metri înălțime și 450 kg greutate și e învelită în 4 kg de aur, iar biserica este placată cu 8,5 kg de aur. Ca structură din lemn, este pe locul doi în Europa și este cuprinsă în Patrimoniul Mondial UNESCO. Nu departe de parametrii ei se află Mânăstirea Bârsana (59 m înălțime) din aceeași zonă, precum și altele de acest gen (Surdești, Vadu Izei, Ieud, Moisei etc.), admirabile creații din nord-vestul României, ce dau strălucire istoriei artei.

Biserica Neagră din Brașov e considerată un simbol al orașului de sub Tâmpa. Construcția ei a durat aproape un secol (1380-1477). Inițial, se numea Biserica Sf. Maria, dar în urma marelui incendiu din 1689, când a fost distrusă de flăcări și a căpătat culoarea fumului, a primit acest nume. Se remarcă prin câteva aspecte: în ea este expusă a doua cea mai mare orgă din Europa, după cea din Viena. Are 3.993 de tuburi și a fost realizată în 1838, la Berlin. Tot în ea se află cea mai mare colecție de covoare orientale din sud-estul Europei și anume peste 200 de covoare din Anatolia, datând din secolele XVII-XIX. Până a se construi Catedrala Mântuirii Neamului, deținea cel mai mare clopot din țară, peste șase tone. Este unul dintre cele mai reprezentative monumente de arhitectură gotică din România, fiind considerată cea mai mare biserică în stil gotic dintre Viena și Istanbul. Scopul măreției construcției a fost și acela de a produce un efect de uimire asupra măreției religiei creștine astfel ca orice musulman care vedea acest lăcaș de cult să fie surprins de grandoarea sa.

Voroneț este o mânăstire medievală din satul românesc cu același nume, acum fiind parte componentă a orașului Gura Humorului. A fost construită în anul 1488, de către Ștefan cel Mare și Sfânt în trei luni, trei săptămâni și trei zile (în creștinism, cifra 3 e un număr sfânt, semnifică trinitatea: Dumnezeu Tatăl, Dumnezeu Fiul și Sfântul Duh) pentru a comemora victoria din bătălia de la Vaslui. Pentru curajul său incontestabil și pentru credința sa în Dumnezeu, Papa l-a numit pe Ștefan cel Mare *Atletul lui Hristos*. Mânăstirea este considerată ca fiind partea răsăriteană/românească a Capelei Sixtine din Roma pentru frescele sale vii,intens colorate și pentru sutele de figuri bine conservate, plasate pe renumitul fundal azuriu. Este renumită, mai ales, nuanța sa unică de albastru cunoscută sub numele de *Albastru de Voroneț*, al cărui amestec de culori (ingredientele folosite la prepararea vopselelor) încă rămâne un mister pentru lumea modernă. Picturile murale exterioare înfățișând, ca un film, istoria creștinismului prezentată într-o manieră originală și-au păstrat nuanțele în ciuda sutelor de ani de vreme nefavorabilă, chiar bătute de vânt și de ploi și argintate de chiciură vreme de secole, rivalizând cu marile opere de pictură din întreaga Europă. Din anul 1993, Mânăstirea Voroneț a fost inclusă pe lista UNESCO a Patrimoniului Mondial. Și să nu uităm salba de mânăstiri din nordul Moldovei (Putna, Dragomirna, Sucevița, Moldovița, Neamț etc.), precum și pe cele de pe celelalte zone românești, cum ar fi Oltenia și Muntenia.

Prof**. Ion SCARLAT**
Sursa și foto: Internet

Adolescentul de azi

Tot felul de boboci

Septembrie deja… Ne apropiem cu pași repezi de sfârșitul anului, însă nu toate lucrurile se termină: un nou an școlar începe! Mă simt nostalgică? Da, puțin. Este primul an în care școala tot începe, însă eu nu mai sunt elevă; ceea ce mă face să mă gândesc că universul funcționează mereu, lucrurile își urmează cursul firesc și doar noi, oamenii, suntem cei care continuăm să ne schimbăm.

Am descoperit multe de când am început această rubrică. Am învățat multe și mulți au fost martori la evoluția mea. Astăzi este 9 septembrie, oficial școala a început. Întâmplător, am trecut prin fața fostului meu liceu. Astfel, am simțit că îi sunt și eu martoră unei noi generații de elevi. Vedeam bobocii speriați și derutați care se perindau prin fața porții și care nu își cunoșteau viitorii profesori. Nu am să pretind că le sunt superioară, însă îi priveam emoționată. E un sentiment greu de descris. E ca și cum alții îmi iau locul, dar își vor urma firul vieții lor. Mă bucur pentru ei. E o experiență frumoasă.

M-am întâlnit și cu elevi care anul trecut îmi urau „Succes la bac!", iar acum este rândul meu să îi încurajez.

Ciudată viața asta! Trăim în aceeași lume, însă vieți diferite… Acum, mă minunez de bobocii de la liceu, iar, în mai puțin de o lună, eu voi fi unul dintre bobocii de la facultate. Mă tem în timp ce sunt entuziasmată pentru ce va urma. Sper că va fi un început bun!

Bianca TUTUNARU
Studentă

Deschiderea noului an școlar

La Roșiori de Vede, anul școlar 2024-2025 a debutat într-o atmosferă de optimism și entuziasm, aducând cu sine promisiuni de noi realizări și oportunități pentru elevi, profesori și întreaga comunitate locală. Statistic, în municipiu, anul școlar a început cu un număr de 4.400 de elevi, 483 de preșcolari și 348 de cadre didactice. În clasa întâi, au păşit pragul şcolilor „Mihai Eminescu”, „Alexandru Depărățeanu”, „Dan Berindei” și „Zaharia Stancu” un număr total de 181 de copii. La Colegiul Național „Anastasescu”, precum și la cele două licee tehnologice, „Virgil Madgearu” și „Anghel Saligny”, în clasa a IX-a s-au înscris 517 elevi.

Prezent la festivitățile de deschidere organizate de unitățile de

învățământ, primarul Valerică Gheorghe Cîrciumaru a transmis elevilor un mesaj de încurajare și optimism: „Fiecare început este o oportunitate. Învățătura este cea care construiește viitorul, iar voi sunteți cei care îl puteți transforma în realitate.”

În ultimii ani, administrația publică locală a inițiat proiecte de modernizare a infrastructurii școlare, considerând că un mediu de învățare adecvat este esențial pentru bunul mers al procesului educațional. De la investițiile în reabilitarea clădirilor, dotarea cu tehnologie IT de ultimă generație, modernizarea sălilor de clasă și a terenurilor de sport, până la asigurarea transportului școlar și a burselor pentru elevi, acestea reprezintă doar o parte din prioritățile autorităților locale în domeniul învățământului.

A început campionatul!

Campionatul de fotbal 2024 - 2025, în Liga a 3-a, Seria a IV-a, a debutat pentru Sporting Roșiori 2008 cu o victorie (3-0) pe teren propriu, în meciul cu ACS LPS HD Clinceni. Au urmat două înfrângeri, în fața celor de

la CSM Alexandria (1-3) și Progresul Spartak (0-2), echipe a căror obiectiv este promovarea în Liga a 2-a.

Relațiile de joc sunt în formare, întrucât lotul din campionatul precedent a suferit modificări. „A fost o perioadă de tranziție. Au plecat mulți jucători și au venit 10 jucători noi pe care a trebuit să-i integrăm în programul de pregătire. Ne trebuie mai multe partide pentru a putea avea un joc omogen", a declarat Cristian Negru, antrenorul principal al echipei roșiorene.

Următoarele două partide, Sporting le va juca în compania formațiilor Vedița Colonești și Petrolul Potcoava.

Antrenorii Cristian Negru și Dănuț Ivănică au la dispoziție următorul lot: Marius Gheorghe și Silviu Mircea - portari; Gabriel Matei, Orlando Preda, Robert Gudilă, Cosmin Dobre și Cristian Stoian - fundași; Alexandru Fierăscu, Alexandru Mitru, Cristian Bosoancă, Robert Mehedințeanu, Alin

Pencea, Marius Duriță, Robert Petre, Cosmin Grigore, Angel Ciutică și Modibo Keita - mijlocași; Mădălin Dudoiu, Costinel Voicescu, Christin Banam Ngonzo - atacanți.

Clubul Sporting Roșiori 2008, prin Centrul de pregătire, oferă copiilor și juniorilor șansa de a se pregăti într-un cadru organizat, pe grupe de vârstă, sub îndrumarea unor antrenori consacrați, astfel: Sporting 1 U15 – antrenor Gheorghe Alexandru; Sporting 2 U15 – antrenor Dănuț Ivănică; Sporting U14 – antrenori Alexandru Gheorghe și Dănuț Ivănică; Sporting U13 – Marius Lăcoviște; Sporting U12 – antrenor Marius Lăcoviște; Sporting 1 U11 – antrenor Dumitru Paciurea; Sporting 2 U11 – antrenor Marius Lăcoviște.

Primele grupe ce vor debuta în noul sezon al Campionatului Județean sunt grupele U11, pe 18 septembrie a.c.

Președintele clubului este Paul Mara, manager sportiv Aurelian Tănase și administrator al stadionului este Aurel Lipa. De alimentația corespunzătoare jucătorilor se ocupă bucătăreasa Tanța Costache.

pagină realizată de insp. Gabriel ARGEȘEANU

1 - 8 septembrie, Bâlciul de la Roșiori de Vede

În perioada 1 – 8 septembrie a.c., la Roșiori de Vede s-a desfășurat Bâlciul anual. În acest an, au fost înregistrate 119 solicitări pentru ocuparea terenului din incinta Oborului, în perioada funcționării Bâlciului, pentru desfășurarea activităților comerciale.

„Pentru o bună organizare a Bâlciului din acest an, am urmărit să punem la punct tot ceea ce contribuie la siguranța participanților la acest eveniment, atât pentru prestatorii de servicii, cât și pentru beneficiarii acestora. De la siguranța depozitării și consumului produselor alimentare, siguranța persoanelor care folosesc instalațiile mecanice de distracție, până la asigurarea ordinii și liniștii publice. Cei care au fost la Bâlci, și au fost în număr mare, au putut observa că locația a fost împărțită în trei zone de adresabilitate pentru public: zona gastronomică, zona de vânzare cu amănuntul și zona destinată distracției prin intermediul diferitelor instalații. Practic, am avut agenți economici și meșteșugari din aproape toate zonele țării: Suceava, Iași, Horezu, Sibiu, Arad, Piatra Neamț, București, Pitești, Vâlcea, inclusiv din Roșiori de Vede și din zonele limitrofe municipiului nostru”, a declarat primarul ec. Valerică Gheorghe Cîrciumaru.

Conform datelor oferite de doamna Luminița Mincă, președintele Comisiei de organizare a Bâlciului anual, în perimetrul acestuia s-au regăsit: 18 agenți economici cu instalații de divertisment (carusel, trenuleț electric, mașinuțe

tamponabile ș.a.m.d.); 25 de puncte de alimentație publică (turtă dulce, gogoși, kürtős kalács, clătite etc.); 9 restaurante; 1 comerciant de brânză și mezeluri ardelenești; 7 comercianți de fructe și porumb fiert; 1 producător de miere; 1 producător de lavandă și produse derivate din aceasta; 11 agenți economici specializați în producerea și comercializarea produselor din blană, piele și produse de marochinărie; 4 meșteșugari populari specializați în producerea obiectelor casnice din lemn; 6 agenți economici specializați în producerea și vânzarea obiectelor de ceramică și a ceaunelor din fontă; 10 agenți economici comercializanți de produse de serie de ceramică pentru uz gospodăresc și grădini; 16 comercianți de îmbrăcăminte, încălțăminte și produse textile; 10 comercianți de jucării.

Pe lângă vechimea tradiției, notorietatea organizatorilor crește și datorită numărului meșterilor populari și al agenților economici care bifează, an de an, prezența în Bâlciul de la Roșiori de Vede. Unele dintre meșteșugurile practicate de meșterii populari nu mai sunt la mare căutare – una dintre cauze fiind invazia produselor de serie, similare cu cele din lemn, provenind din țări exotice (ca să citām unul dintre interlocutori).

Interesante sunt opiniile unora dintre cetățenii pe care i-am întâlnit în această zonă. „Îmi amintesc cu nostalgie cum părinții și bunicii mei poposeau la început pe aleea meșterilor populari pentru a cumpăra diverse lucruri pentru casă, de unde nici eu nu plecam fără vreo jucărie din lut sau din lemn (căruciorele, rotative sau cu remorcă, erau la modă!). Apoi, îmi cumpărau o salbă de turtă dulce, mă duceau la fotograf, urcam în dulapul rotativ și în caruselul cu călușei, iar, fără a mă sătura să privesc acea forfotă veselă a oamenilor veniți de te miri unde, urmam fără să obosesc programul ales de adulții care mă aduseseră acolo. Ar fi interesant dacă această alee, cel puțin pe una dintre laturi, s-ar amenaja special pentru meșterii populari, ca punct de atracție și valorificare în scop cultural a meșteșugurilor populare, a căror prezentare ar avea un puternic impact educativ pentru copii, care ar putea vedea la fața locului cum se prelucrează lemnul și nu numai și cum se produc aceste obiecte”, ne-a declarat un vizitator, însoțit de nepotul său, care trăia pentru prima dată experiență bâlciului roșiorean.

Lucrez cu o mașină de cusut din perioada Primului Război Mondial

Unul dintre cei care atrag privirile prin meșteșugul său este Marin Ionescu, din comuna Bălteni (Olt): „La Bâlciul de la Roșiori de Vede vin, de 30 de ani, cu produse de cojocărie. Acest meșteșug a fost la mare căutare, dar acum a decăzut. Am făcut școala de meserii la Târnăveni și din 1973 am început această meserie. Am patru copii, toți știu să lucreze, dar niciunul nu a apucat pe acest drum. Au serviciuri mai bine plătite, iar cojăcăria nu mai este profitabilă. În trecut, am avut ucenici, dar toți au ales să plece și au renunțat la această meserie. Dintre toți, în satul meu, unul singur dintre mulții ucenici pe care i-am pregătit mai duce această tradiție. Încercăm să ne adaptăm la cerințele actuale, dar invazia de produse din Turcia și China, precum și anotimpurile care s-au schimbat, cu ierni tot mai calde, fac ca produsele de cojocărie să fie tot mai puțin căutate. Nu le mai place românilor pielea de oaie mioritică, o vor pe cea a oilor din alte țări. Cojocăria este destul de complexă. Nu este precum croitoria, unde iei stofa din raft, o tai și croiești. Este mult mai greu. Materia primă s-a scumpit, chimicalele și vopselele s-au scumpit foarte mult, și nici nu mai sunt produse în țară. Când realizezi un cojoc sau o haină de calitate din piele, la prețul de 150 lei, după ce scazi toate costurile, profitul este mic. Vedeți această mașină de cusut Singer? Are peste o sută de ani. A adus-o un cetățean din satul meu când s-a întors de pe front în Primul Război Mondial. Bunicul meu a descoperit-o în curtea lui, îngropată. A ajuns într-un atelier din Slatina, fiind folosită în atelierul de

croitorie timp de 30 de ani de un croitor pe nume Dănăuță. Iar eu lucrez cu ea de aproape 40 de ani. Am ajuns la 68 de ani și nu mai am cum să schimb această meserie cu una mai bănoasă. Nu spun că vin degeaba de aproape 30 de ani la acest bâlci; de ce să spun că plec cu mâna goală, dar nu mai este o meserie care să tenteze tinerii. În ritmul acesta, meseria cojocăritului va fi tot mai rară și va dispărea nu după mult timp.”

Ionuț Durac, absolvent de studii superioare, este din orașul Mărășești (Suceava) și reprezintă a treia generație de rudari, meșteșugari în prelucrarea lemnului, care vin la Bâlciul de la Roșiori de Vede: „Venim de peste 34 de ani aici. Avem prieteni în oraș și în zonă. Toată familia noastră a lucrat și lucrează în lemn. Din păcate, exceptându-mă pe mine, care provin dintr-o familie care are ca obiect de activitate acest meșteșug, tinerii nu mai sunt atrași spre ucenicia în această meserie, ceea ce o face pe cale de dispariție. Noi promovăm această tradiție la toate târgurile unde participăm. Răspundem prezent la invitațiile centrelor culturale din toată țara, care organizează expoziții de profil, în scop cultural-educativ. Lemnul are viață și noi știm încă din pădure, de la tăiere, care va fi rostul lui la prelucrare. Ați văzut că mâncarea are gustul nealterat când folosești o lingură de lemn. Lemnul și mirosul său revigorant au însoțit dintotdeauna viața românilor. După ce coci vinete, dacă le toci cu un tocător de lemn se păstrează textura vinetei, pe când cu unul de metal sau din plastic se distruge această textură și se pierde din gust, ba chiar prind un

gust amar. Munca noastră nu mai este apreciată la adevărata ei valoare, deoarece piața este invadată de produse de serie chinezești, cu prețuri mici, care sunt făcute din te miri ce materiale, care nu au proprietăți tocmai prietenoase cu sănătatea omului. Fusul eu îl fac cu un strung manual, cea mai veche formă de strungărit, ceva unicat. Cu el creez adevăratele fuse; strungul electric nu le poate face, deoarece viteza prea mare le strică. La strungul manual realizez fusele, mai ales acea zonă fină de care se prinde firul. Să știți că lemnul relaxează și dă o stare de bine.”

Bâlciul roșiorea există din perioada orânduirii feudale

În a doua jumătate a secolului al XVII-lea, acesta era apreciat de domnitorul Țării Românești ca fiind la fel de frecventat ca cel din București. Din „Cartea de pârcălăbie de la Rușii de Vede”, dată de Constantin Brâncoveanu la 3 ianuarie 1695, aflăm că în târgul din oraș veneau boieri, slujitori, călărași, dorobanți, scutelnici, popi, călugări și țărani, care erau obligați să plătească vamă pentru bucatele care se vindeau, cu excepția tutunului, care era scutit de vamă. Despre târgul de la Rușii de Vede se pomenește și într-un firman turcesc din anul 1568. În 1833, bâlciurile se țineau de sărbătorile Adormirii Maicii Domnului (15 august) și de Nașterea Fecioarei (8 septembrie). Datorită inundațiilor cauzate de desele revărsări ale râului Vedea, din anul 1902 și până în anii '60 ai secolului trecut, bâlciul s-a mutat „de pe locul anume destinat la marginea orașului, între linia ferată și râul Vedea”, acestea desfășurându-se pe locul amplasamentului unde astăzi se află Stadionul Municipal, acolo fiind Oborul comunal, și s-a schimbat data pentru bâlci din 15 august în luna martie. În 1927, s-a obținut avizul favorabil al Ministerului Industriei și Comerțului ca Bâlciul din 23 martie să fie ținut de Sf. Gheorghe (23 aprilie), întrucât „în martie e sezonul ploilor și mai sunt și alte bâlciuri”. S-a stabilit ca bâlciul să înceapă în ziua de 10 aprilie și să țină până pe 23 aprilie, primele 5 zile fiind rezervate oborului de vite. Din 1934 și până în prezent, Bâlciul de la Roșiori de Vede se ține numai de Sf. Maria Mică, între 1 și 8 septembrie. După 1960, când s-a dat în folosință stadionul orașului, edificat pe amplasamentul Oborului comunal, bâlciul s-a mutat pe vechiul amplasament din secolul XIX, acolo unde se află și astăzi.

„Bâlciul anual, tradiții și obiceiuri”

- continuare din pag. 1

o lingură de lemn sau pentru un tuci din fontă...

Etimologia termenului „bâlci” provine din limba maghiară, de la „bolcsu”, „bulcsu”, care înseamnă „hram”, iar sensul vechi a fost de „praznic bisericesc”. Pe de altă parte, „bâlci” provine din limba slavonă, de la termenii „boltiș” sau „bolči”, care înseamnă „vânzare” sau „târg”. Și e de înțeles „traducerea”, mai ales că temeiul bâlciului este de fiecare dată în ziua de Sfântă Mărie mică, adică 8 septembrie, Nașterea Maicii Domnului, sărbătoare de mare însemnătate pentru creștinii de pretutindeni.

De-a lungul timpului, semnificația sa s-a extins, pierzându-și sensul de bază, unde acum include și aspectele de divertisment și

socializare. Jocurile, parcuri de distracții: carusele, montagne-russe, mașinuțe tamponate, trambuline și tot ceea ce vrei pentru a-ți crește adrenalina, tarabe cu diverse delicii culinare: de la mici și cârnați, la dulciuri și băuturi tradiționale, jocuri de noroc și competiții: de la tir cu arcul, roata norocului, la jocuri de îndemânare care oferă premii atractive au început să fie parte integrantă a acestor evenimente. Astfel, bâlciurile au evoluat și au devenit evenimente sociale majore, așteptate cu nerăbdare de întreaga comunitate.

Târgul anual de la Roşiorii de Vede nu se dezice de toate aceste aspecte, deși își are originea la începutul feudalismului, dovadă fiind faima sa de la 1462, când însuşi Vlad Ţepeş menţiona târgul de animale în hrisoavele domneşti. În a doua jumătate a secolului al XVII-lea, acest bâlci este menţionat de domnitorul Ţării Româneşti ca fiind la fel de frecventat precum cel din Bucureşti. Târgul a constituit, de-a lungul secolelor, un bun prilej de contact, de mai bună cunoaştere, de schimb de informaţii, loc în care se întăreau cunoştinţe şi se descopereau legături intime pe fondul unor importante schimburi comerciale.

Deși tehnologia și evoluția societății au schimbat structura bâlciurilor, esența acestora rămâne aceeași: un loc de întâlnire, distracție și schimb cultural. Bâlciul, cu rădăcini adânci în tradițiile și cultura românească, continuă să fie un eveniment de referință, adaptându-se vremurilor moderne, dar păstrându-și în același timp farmecul autentic. Fie că este vorba de târguri medievale sau de parcuri de distracții, bâlciul rămâne un spațiu al bucuriei, al schimbului și al întâlnirii între oameni.

Expoziția de fotografie „Bâlciul Anual, tradiții și obiceiuri”, organizată de Primăria Municipiului Roșiori de Vede, prin Serviciul pentru Cultură, Educaţie, Creaţie şi Sport, rămâne deschisă publicului toată luna septembrie, la Casa de Cultură. Vizitați-o!

Atelierul de Creație al Casei de Cultură

- continuare din pag. 1

rang de artă. Țesutul și cusutul au făcut parte din îndeletnicirile de bază ale femeii române, care cosea de la piese de îmbrăcăminte, precum ia tradițională, până la diverse decorațiuni textile pentru locuință. Așa s-a născut portul tradițional românesc sau costumul popular românesc, care a însemnat pentru foarte mult timp îmbrăcămintea de zi cu zi, dar și pentru sărbătoare a românilor.

Mamele și bunicile din vremuri străvechi își învățau fetele să coasă, să țeasă, să împletească, pentru că, în trecut, oamenii purtau numai haine făcute în războiul de țesut sau împletite de mână, din cânepă, in și lână. Confecționarea costumului popular românesc a pornit de la materii prime produse în gospodăriile țăranilor, dar a evoluat odată cu trecerea timpului, reprezentând azi o adevărată măiestrie atât în obținerea și decorarea țesăturilor, cât și a broderiilor.

Astăzi este mai ușor. Pânze de calitate se găsesc pretutindeni, important este să vrei și să cauți. Mai greu este să găsești pe cineva care știe să coase o ie.

La Roșiori de Vede, la Casa de Cultură, de peste cinci ani funcționează Atelierul de Creație. Aici, de-a lungul anilor, s-au desfășurat mai multe cursuri: de la cel de confecționare a mărțișoarelor din obiecte reciclabile, până la cel de creat păpuși din pânze vechi. Cea mai tânără cursantă a avut 5 ani, cea mai

ambițioasă participantă are 85 de ani.

Acum, la Atelierul de Creație punem în practică arta străveche de coasere a unei ii autentice. Și doritoare sunt! Ce poate fi mai plăcut pentru coordonatoarea atelierului, Monica Tuinete, decât să vadă că o începătoare în ale brodatului poartă o ie făcută de ea? Și acum o poartă cu mândrie prin țări străine...

În luna august, au mai fost finalizate șapte cămăși, trei cusute exclusiv cu mărgele (Nușa Băltoiu, Roșiori de Vede), două având cusătură la muscă (Eli Bojan, Roșiori de Vede și Julia Foris, Elveția), una cu aplicații din lănțișor și broderie la croșetă (Sanda Oană, Roșiori de Vede) și una cu broderie pe scrisoare (Florica-Coca Dună, Roșiori de Vede), tehnici diferite, aplicate pe pânze diferite, dar cu efect maxim.

Felicit toate participantele și le îndemn să transmită mai departe această artă uitată, dar readusă la viață de iubitoarele de port tradițional românesc!

Cursurile se adresează tuturor celor ce doresc să își confecționeze singuri o ie autentică, sunt oferite gratuit prin intermediul Atelierului de Creație al Casei de Cultură, ca parte activă a Serviciului pentru Cultură, Educație, Creație și Sport, structură a Primăriei Municipiului Roșiori de Vede! Tot ceea ce trebuie să faceți e să veniți la noi!

Pliculețul cu pelin

Miros de... bâlci!

Bâlciul roșiorean, mai curat și mai civilizat, dar la fel de zgomotos. Mai puține cazuri de indigestie alimentară, se pare, decât în alte ediții.

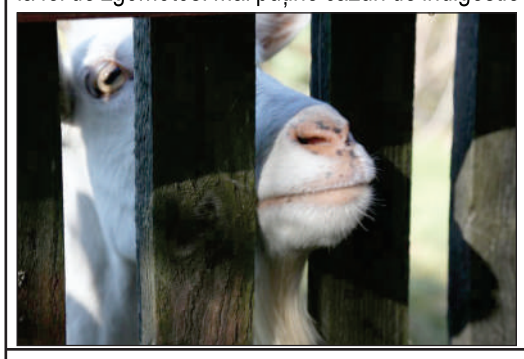

*

„Știi, îmi mărturisea un amic venit în vacanță după mulți ani de străinătate, sînt nostalgic după tîrgul vechi, după mirosul de prăjeală și haznale, mi-e dor de fumul grătarelor de pastramă și mici ce se lăsa ca o ceață deasupra orașului, de porcii tăiați pe trotuare de țigani...” de rromi, l-am corectat eu. Și dacă vrei să știi, miros de hazna simți și cînd mergi pe centrul pietonal, iar porcii încă se sacrifică pe trotuare. N-ai pierdut nimic, crede-mă! S-a schimbat doar interfața...

Liviu NANU

Povestiri din parcare

Povestea traducătorului

Hyundaiul roșu cu numere de Teleorman staționa de câteva minute lângă măsuța rotunda, din beton. Doamna și domnul din mașină se așezaseră la o cafea, după ce șoferul scosese din portbagaj un termos identic cu al lui nea Mureșan. Stăpânul parcării remarcase termosul și rămăsese la fereastra biroului, urmărind curios scena și întrebându-se dacă nu cumva ar putea să li se alăture celor doi călători pentru a le suplimenta cantitatea de cafea.

Calmul parcării se sparse, însă, brusc. Din autostrada, pătrunse vijelios un suv Volvo, slalomă printre scuarurile de flori de parcă participa la un concurs de îndemânare și se opri chiar alături de Hyundai. Șoferul, un tânăr cu plete și barbă blonde, coborî și înconjură în fugă mașina, ajutând-o pe colega lui de habitaclu să coboare, la rândul ei, apoi o sprijini până la un scaun liber de lângă măsuță.

De data asta, nea Mureșan nu mai ezită. Ieși din birou și se grăbi să-și ofere ajutorul.

Din păcate, oferta lui politicoasă nu avu nici un efect. Bărbosul, care continua să-și țină partenera de mână, ridică privirea, dar nu spuse nimic. Atunci se întâmplă minunea aceea: bărbatul din mașina roșie rosti câteva cuvinte neînțelese, iar tânărul răspunse imediat, ceva la fel de neinteligibil. Neinteligibil pentru nea Mureșan, desigur.

– Auzi, domne, zice că i s-a făcut rău fetei de oboseală, ar vrea să întindă nițel, dar n-are unde.

– Am o canapea în birou, îi răspunse gazda hyundaistului. Nu e Ritz, dar…

După o scurtă conversație în trei în aceeași limbă ciudată, fata se ridică, cu greu, și porni împleticindu-se către căsuța de la marginea spațiului de parcare. Doamna din Hyundai o sprijinea dintr-o parte, iar bărbosul din cealaltă, în timp ce nea Mureșan le deschidea ușa.

După câteva clipe, se întoarse și ocupă unul dintre scaunele din beton.

– S-a intins pe canapea, eu zic că-și revine imediat. A rămas doamna dumneavoastră cu ei, să-i ajute, dacă e…

– Sigur că-și revine. Cică au condus toată noaptea ca să ajungă pe lumină la Mamaia, n-au mâncat nimic de ieri de la prânz. Tinerii ăștia…

– Și noi am fost tineri… Auziți, scuzați-mă că vă întreb, ce limbă vorbesc copiii ăștia? Am văzut că vă înțelegeți cu ei.

– Păi n-ați văzut mașina? E de Olanda, Țările de Jos, de, olandeza, ce să vorbească?

– A, da, nici nu m-am mai… Dar ce noroc, să vă nimerească pe dumneavoastră aici și să știți limba lor… Ați trăit prin Olanda?

– Nu, domne, n-am fost niciodată pe-acolo. Am învățat un pic așa, de chestie, cât să pot comunica. Cărți, filme, chestii de-astea. Plus Max Verstapen, că de fapt el mi-a stârnit curiozitatea.

– A, da, Max… Dar nu e o limbă grea?

– Domne, e o limbă ca toate limbile. Dacă îi înțelegi un pic șpilul, după aia n-ai decât să înveți cuvinte și te descurci.

– Vă servesc cu o cafea? Văd că nu mai aveți, atacă nea Mureșan.

După ce își verifică termosul, călătorul întinse cănița.

– Mulțumesc, văd că a noastră s-a terminat și probabil că o să mai stăm nițel pe-aici.

– Vă rog, răspunse șeful parcării. Vă mulțumesc că ați ajutat-o pe fata asta și pe mine să ne înțelegem. Or face ei pe vitejii, dar e bine să ajuți omul când are nevoie.

– Da' eu n-am făcut nimica, domne, tot dumneavoastră sunteți de bază.

– Mulțumesc… îmi permiteți, am fost nepoliticos, nici măcar nu m-am prezentat, mă cheamă Mureșan, răspund de spațiul ăsta

tehnic. Mi se spune nea Mureșan și parcarea a primit porecla asta printre cei care trec mai des pe autostrada: la nea Mureșan.

– Încântat, eu sunt Bogdan Binescu, dar copiii mei, adică elevii, îmi zic Mister Binescu, asta apropo de porecle.

– A, sunteți profesor? Precis de limbi străine, ceva!

– Da, cum ați ghicit? De fapt, nici nu era greu, recunoscu hyundaistul. Da, predau germana la un liceu din Teleorman, ce să fac.

– Păi da, se explică, olandeza nu e și ea un fel de germană?

– Un fel de, dar nu e… A, vreți să spuneți că de-aia am învățat-o eu? Da, dar să știți că tot așa, pe baza sistemului lingvistic, am învățat și ceva limbi romanice.

– A, sunteți polig?…

– …Gam?

– Da! Nu! gom!… Haideți, domnule, că m-ați zăpăcit de tot, poliglot. Mă fac de râs, ai zice că nu știu să vorbesc.

– Lăsați, domne, e ceva normal, când îi iei omului vorba de la gură, așa face, are un lapsus lingue. Domne, sunt prof de germană și engleză la liceul ăla, iar acasă sunt traducător, uitați, cartea mea de vizită, profesor și traducător. Am scris pe ea, ca să nu uit ce sunt.

– Traducător? Adică… traduceți?…

– Traduc, domne. Fac tot felul de prostii, de la cărți, la documente, chestii de-alea de se legalizează.

– Da, da, traducător autorizat.

– Da, domne. Am autorizație de la Ministerul Justiției și mi-am făcut și ștampilă. Am zis că mă îmbogățesc.

– După mașina asta… nu s-ar spune.

- va urma -

Prof. **Mihai-Athanasie PETRESCU**

Să mai citim puțin!

Liturghii în bibliotecă

Lirica lui Costache Conachi (I)

Văr primar cu mitropolitul Veniamin Costache, Costache Conachi (n. 14 septembrie 1778, com. Țigănești, jud. Galați — m. 4 februarie 1849, com. Țigănești, jud. Galați) a fost fiul vornicului Manolachi Conachi. Primind de mic o educație aleasă[1], a parcurs repede toate treptele administrative, ajungând mare logofăt. A luat parte la redactarea Regulamentului Organic, iar în 1834, a candidat, fără succes, la tronul Moldovei, fiindu-i preferat Mihail Sturdza. Prin urmare, s-a retras din viața publică la moșia sa de la Țigănești, unde a și murit în 1849.

Orizontul culturii literare a logofătului Costache Conachi, considerat cel mai reprezentativ poet liric din primele decenii ale secolului al XVIII-lea în Moldova, este de factură clasică, în primii ani ai activității sale literare scriind câteva scenete dramatice (*Comedia banului Constandin Canta*, *Giudecata femeilor*, *Amoriul și toate harurile*) în care satiriza, fără rezultate notabile, moravurile epocii. În calitate de traducător, a tălmăcit mai multe opere din iluminiștii Alexander Pope, Voltaire, Marmontel, Dorat, Colardeau și chiar Ovidiu, prin adaptările lui Saint-Ange.

Opera sa lirică, care i-a adus notorietatea, a fost strânsă pentru prima oară în volum de-abia după moartea sa, mai precis în 1856, când, sub îngrijirea lui Nicolae Ionescu, apare ediția *Poesii. Alcătuiri și tălmăciri*. Cum preocuparea pentru poezie a fost una constantă pentru marele boier, acesta a realizat și un tratat de versificație intitulat *Meșteșugul stihurilor românești*, în fapt întâiul tratat de poetică românească.

Despre receptarea critică a liricii logofătului Costache Conachi, N. Manolescu face unele aprecieri interesante în capitolul pe care i-l consacră în *Istoria critică a literaturii române*: „Dintre toți trubadurii, cel mai demn de atenție este Costache Conachi. În fond, sub raport estetic, el reprezintă descoperirea lui G. Călinescu. Nimeni nu l-a prețuit mai înainte, nici chiar Ibrăileanu, care, în cursul lui de literatură veche, editat postum, îl socotea poetul caracteristic al epocii de după 1800 și-i studia difuzarea. Ca și Iorga, își cam bătea însă joc de poeziile lui, citindu-le în fața studenților ca pe exemple de dulcegărie penibilă.”[2]

În lucrarea sa dedicată clasicismului românesc, istoricul și criticul literar Dimitrie Păcurariu scrie despre poetul ahturilor și ofurilor, căruia îi găsește modelele literare în Anacreon, Ovidiu, poezia galantă franceză a secolului al XVIII-lea și chiar în poezia neogreacă din ultima parte a epocii fanariote:

„Poezia lui Conachi este aproape în întregime erotică. Ovid Densusianu a caracterizat-o drept «un jurnal intim versificat» al unui «diletant sentimental», fără profunzime și fără statornicie în iubire. Caracterizarea e desigur severă, cu nuanță peiorativă, dar adevărat este că, în ce privește iubirea, poetul nu e monogam. Tonul e uneori dezinvolt, adesea pasionat, ca și la Alecu Văcărescu, muza inspiratoare însă nu pare a-l reține mult pe poet, el trecând cu ușurință la alta, deoarece îndrăgostitul «Gustă numai, frunzărește a ibovnicilor fire», formulă exprimată de poet mai târziu, în scopul de a o incrimina teoretic, dar în fapt caracterizatorie pentru cea mai mare parte a liricii sale erotice. Poetul în bună tradiție neoclasică, cântă nurii, adică grația femeii, cu insistență și cu o ingenuitate uneori lipsită de pudoare. În poezia *Ce este nurul*, filozofând didactic asupra problemei, proclamă nurul drept o încoronare a tuturor «podoabelor firești», împărat a toate, suprem obiect de veneratie: *Ah, nurule, împărate, ție numai mă închin,/ Pentru tine slăvesc lumea, pentru tine eu suspin.* Iar, într-un atare context, portretul femeii «nurlii» e descris cu migală și cu finețe (a se vedea poezia *Carpina*).”[3]

REFERINȚE CRITICE:

1. Criticul G. Călinescu notează că viitorul poet „primi învățătură greco-elină în casă de la un arhimandrit grec și apoi la școala domnească din Iași. Un hagiu turc îi destăinui elementele limbii sultanilor. Dar profesorul de căpetenie fu Fleury, fost membru al Convențiunii, de aceea numit «le régicide”, unul dintre destuii refugiați francezi (Lincourt, Dopagne, abatele Lhommé) aciuiați în Moldova.” (*Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, București, Ed. Semne, 2003,p. 89).

2 Nicolae Manolescu, *Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură*, Pitești, Editura Paralela 45, 2008, p. 99.

3 Dimitrie Păcurariu, *Clasicismul românesc*, București, Editura Minerva, 1971, p. 44.

Prof. **Cristian Gabriel MORARU**
Foto: sursa Internet

Cronograme

Întâlnim în presa cotidiană sau în cea periodică, precum și în diverse reviste cu profil special, fel și fel de jocuri logice: rebus, integrame, anagrame, metagrame, sudoku, cuvinte încrucișate și multe alte tipuri de jocuri pentru adulți sau pentru copii. Mai puțin întâlnite în publicațiile amintite sunt așa zisele cronograme.

Ce tipuri de exerciții ale minții sunt acestea? Pentru a le înțelege trebuie să cunoașteți semnificația cifrelor romane. Și, o parte dintre ele sunt cunoscute încă din vremea școlii când pe copertă, unde ne iscăleam, lângă nume și prenume mai scriam clasa a V-a (a cincia), a X-a (a zecea), a IX-a (a noua) ș.a.m.d. Nu ne notam clasa cu cifre arabe, ci cu cifre romane. Se știe că cifrele romane au următoarele semnificații: I=1, V=5, X=10, L=50, C=100, D=500, M=1000. Mai precizăm că litera U pe inscripții apare ca un V și, ca atare, este asimilată cu numărul 5, ca și V.

Cronogramul (în limba greacă, cronos=timp și gramma=literă) este problema în care literele (cele amintite) sunt privite ca valori de cifre/numere în limba latină/română dintr-un text citite în ordinea lor firească și cu ele, prin adunare, se formează anul/data la care se referă întrebarea. Deci, pe scurt, timpul exprimat prin litere.

Pentru prima dată cronogramul a apărut în Franța după care s-a răspândit și în alte țări. La început a apărut sub formă gravată pe medalii, pe plăci funerare, pe socluri, pe morminte. La noi, unul dintre cele mai reușite cronograme a apărut în revista Rebus nr.14 din 20 ianuarie 1958, semnat de D. Bartolomeu, pe care îl reproducem ca enigmă cronogramatică: LA ANUL ... UN FOC DISTRUGĂTOR A MISTUIT ORAȘUL NOSTRU. Acesta apăruse, în prealabil, în letopisețul unui cronicar ieșean. Anul fusese șters de vreme, de intemperii sau de răufăcători. Dar, cronicarul a conceput de așa natură textul, astfel încât anul se poate reconstitui.

Aflați anul incendiului adunând literele care au semnificații de cifre romane. În cazul nostru:

M de la MISTUIT valorează 1000,

D din DISTRUGĂTOR valorează 500,

C din FOC mai valorează și el 100, cei trei L din LA, ANUL și ORAȘUL

valorează 3x50=150, iar în text mai sunt 6 de U care mai valorează și ei 6x5=30 și 3 de I, adică 3x1=3, deci în total vom avea 1000+500+100+150+30+3=1783. Și iată cum textul ne-a ajutat să aflăm anul în care a avut loc incendiul!

În nr.2/20 iulie 1957 al revistei Rebus este prezentat cronogramul lui Petru cel Mare al Rusiei în urma victoriei de la Poltava (Pultava) a țarului asupra regelui Suediei, Carol al XII-lea, în urma căreia Petru cel Mare a ridicat în acest oraș un monument de granit cu următoarea inscripție: PULTAVA MIRACLADE INSIGNIS, adică memorabila și strălucita victorie de la Poltava. Analizând inscripția, aflați data/anul victoriei țarului asupra suedezilor! Dacă nu reușiți, vă ofer răspunsul: 1714.

Și acum, câteva exerciții pentru delectare/antrenament!

1) PERSIA A FOST DENUMIREA OFICIALĂ, PÂNĂ ÎN ANUL... , A IRANULUI. SOCOTIȚI-L, VREȚI?

2) MIRCEA CEL BĂTRÂN A ÎNVINS LA ROVINE ÎN ANUL... EU VĂ SPUN ATÂT: NU E GREU.

Pentru cei interesați, găsiți astfel de exerciții în broșura Cronograme (sursa mea de informare) de Serghei Colоșenko apărută la editura Sfera din Bârlad în anul MMXIII.

Prof. **Ion SCARLAT**
Foto: sursa Internet

Meridiane critice

UN PERSEVERENT CRITIC DE ÎNTÂMPINARE

Pe *Raftul de la colț*, volumul al IV-lea (Ed. Castrum de Thymes, Giroc, 2022), Daniel Luca așază 105 cărți aparținând a 82 de autori, unii deja cunoscuți, validați de istoria literară (Anghel Dumbrăveanu, Ana Selejan), cu oarece vizibilitate (Nicolae Silade, Ana Ardeleanu, Domnița Neaga, Cristian Gabriel Moraru…), alții aflați la început de carieră (2-3 plachete), ilustrând diversitatea genurilor, a stilurilor. Structura recenziilor constă în survolarea eficientă a operei, punctarea tipologică (proză, poezie, critică literară…), stabilirea temelor și a motivelor, eventuale afinități cu mari creatori, comentariul strofic/ indicarea tramei, cota de expresivitate și diagnosticul explicit, implicit, sugerat sau amânat din motive plauzibile.

Lacrima de întuneric a apreciatului poet timișorean **Anghel Dumbrăveanu** camuflează uitarea, speranța, împlinirea în plan erotic. „Și prin clipa mea de întuneric trece o barcă/ În care poetul bea singur uitarea” (Daniel Luca, op.cit, p.26). Fericirea își trage seva din iubire, element elocvent de la romantici încoace. De reflectat la titlurile *Cântecul sturzului, În odăile vântului, Numai vulturii beau din izvoare*… **Ana Selejan** (prof. univ. dr. la Litere, ULB Sibiu) insistă în studiul monografic dedicat lui Blaga pe ubicuitatea locativă (multe case), alternanța muzelor, deși iubirea pentru soție rămâne inegalabilă, călătoriile peste hotare, rutele intelectuale, editurile etc. **Nicolae Silade** e adeptul poemelor în proză (amintind cumva de Baudelaire?), în *Calea Victoriei.* Trăirea în prezent ar însemna spălarea pe creieri, zice recenzentul, resetarea individului și pornirea spre borna zero. **Marilena Apostu** cultivă în opera sa tăcerea, liniștea, lumina, bezna, moartea, dragostea… „Ceața pictează îngeri pe lumini”; „Uneori moartea vine ca o domnișoară”.

Domnița Neaga și-a clădit un sanctuar de liniște, armonie, lucidă de efemeritatea clipei: „Viața mea e o clepsidră/ de ceară”. Imaginea timpului trăit (**Ion Scorobete,** *Bagaje de mână cu sau fără izoletă*) cu unele incursiuni spre vremurile întunecate deconspiră un univers cu nimicuri și prefăcătorii etichetate drept legi. O lirică actualistă, comparativ cu cripticul, ermeticul **Octavian Mihalcea**.

Cristian Gabriel Moraru oglindește omul solitar, dar și solidar, dornic/ căutător de prieteni adevărați, precum Enkidu (vol. *Libertatea sinelui unic*). Dincolo *în Fotopoeme și alte trăiri*, C.G.M. se arată, prin rime rare, licențe poetice, un noncoformist (după Daniel Luca), dar și un înnoitor prin profesiunile de credință. **Lucia Bibart** compune povești pentru cei mici. O talonează **Costel Simedre** (*Cartea cu povești*), un îndemn de a contempla și favoriza zborul, de a nu respinge iluziile. De aici pășim spre proza romanțioasă a **Cameliei Monica Cornea.** La **Amy Drăgoianu** predomină poezia despre viață, cu lumini și umbre. Arta are rol de catharsis, de salvator, protector al ființei umane.

O schimbare de macaz cu **Daniel Mariș** și developarea unor secvențe din viața și activitatea unor personalități: Cesare Pavese, Ernesto Sabato, Brâncuși, Ion Scărarul. **Veronica Blaj** ticluiește destinul unei regizoare americane. După un debut în forță, Daniel Luca ne asigură că **Nicolae Toma** a avut o traiectorie artistică ascendentă. Cu *Ziduri ascunse*, **Norica Isac** stârnește lupta dintre iubire și resentimente. La granița dintre idilism și realism, **Constantin Rupan** surprinde îmbătrânirea satului. Pe coordonate similare, **Daniela Văleanu** mizează pe legendele din nu puține cotloane ale patriei. **Sebastian Burnaz** și-a apropriat mileniul nostru în roman de formula fantasy tangent la science fiction. Nu departe de acesta se găsește **Raul Alexandru Mitruți** – proză între basm și fantasy.Cu o poezie în stil reportericesc ne întâmpină **Emil Mircea Nești.**

Deținătoarea unei scriituri optimiste, **Georgeta Minodora Resteman** chiar crede în *Înflorirea luminii*. În schimb, **Dumitru Sârghie** – ludic, lexical prin *Anastrofe,* în culegerea insolită *abcdetc.* Un iz de revoltă contra dogmelor: romanul *Anotimpurile* de **Vasile Dan Zaberca.** Nu suntem siguri că strigătul semiexistențialist *Mi-e frică* al **Victoriei Fonari**de la pag.69 l-a perceput și **Erika Bloj**, o prezumtivă paseistă, interesată de tema iubirii și, câteodată, a artei. Nu exclud regulile jocului întru iubire nici *Cotidiene(le) pariziene* orchestrate de **Veronica Balaj. Daniel Marian** „are abilitatea – în *Pașaport de imunitate* – de a face haz de necaz, într-o manieră inconfundabilă” (ibidem, p.122). Sentimentul acela nobil lasă urme, vorba lui Nichita (*Leoaică tânără, iubirea*), deoarece „după fiecare iubire/ electroșocuri la minut…”, constată și **Daniela Mihăeș** (ibidem, p.124).

Prof. dr. **Iulian BITOLEANU**
Membru al Uniunii Scriitorilor din România

Lecţia de istorie ○ Lecţia de istorie

Oamenii sfinţesc locul

Profesorul de fizică Iulian T. Buzu

Uitarea este cel mai temut dușman spiritual, ea este cea care alungă amintirile și lasă sufletul pustiit, fiindcă amintirile sunt hrana sufletească fără de care n-am putea trăi. Există întotdeauna „ceva" care declanșează amintirile, fie fapte trăite personal, fie altele știute din poveștile altora sau din lecturi.

Un obiect păstrat sau găsit din întâmplare poate trezi o amintire. Alteori, o expresie auzită declanșează involuntar șirul unor amintiri, care pot fi motiv de întristare sau, dimpotrivă, pot genera stare de reverie. Pentru a conștientiza influența acestui fenomen asupra psihicului nostru trebuie să privim problema în mod selectiv: ce se cuvine a uita și ce trebuie să păstrăm în noi, ca o valoare de suflet. Și asta pentru că amintirile pot fi duioase, triste sau emoționante atunci când evocăm persoane dragi nouă.

O asemenea persoană dragă nouă, roșiorenilor, și nu numai, este profesorul de fizică Iulian T. Buzu. Profesor la Liceul „Frații Anastasescu" (actualul Colegiu Național „Anastasescu"), este un exemplu de neuitată și nestearsă demnitate, de corectitudine, râvnă, cinste și omenie pentru toți cei care îl aveau alături, nu numai în școală.

Iulian T. Buzu s-a născut la 1 septembrie 1931, în localitatea Cruglic din Basarabia, într-o familie de intelectuali vrednici și apreciați de comunitate. Tatăl, Teodor, preot ortodox la biserica din comună, iar mama, Antonina, învățătoare. Copilăria a petrecut-o într-o atmosferă de aureolare harică vădită, creată de părinți. Totul a fost frumos și bine până când schimbările de ordin politic și administrativ create de război au făcut ca familia iubitoare de patria mumă - România să vină în județul Teleorman, stabilindu-se în comuna Văleni (acum, comuna face parte din județul Olt). Tatăl, preotul ortodox Teodor Buzu, îți desfășoară activitatea de preot la biserica din comună, iar mama rămâne casnică, iar el este înscris la Liceul „Frații Anastasescu" din Roșiori de Vede.

După puțină vreme, familia își mută domiciliul în Roșiori de Vede, în strada 30 decembrie, la nr. 5. Tatăl își desfășoară activitatea de preot la Biserica Sfânta Parascheva (Sfânta Vineri). Iulian Buzu, elev al Liceului „Anastasescu", face parte din clasa a IX-a B, diriginte fiind prof. Popescu Cicerone. Clasa era formată din 41 elevi, proveniți din oraș, dar și din comunele apropiate. Este foarte apropiat de colegul Zaharescu Tănase, ambii obținând rezultate foarte bune la învățătură.

Elevul Iulian Buzu încheie studiile liceale cu rezultate școlare foarte bune, în promoția anului 1950, și se pregătește pentru admiterea în învățământul superior. În toamna anului 1950, devine student al Facultății de Matematică-Fizică a Universității C.I. Parhon din București. Este coleg cu Iulian Angelescu și cu Valentina (viitoarea soție a lui Iulian Angelescu). Este atras mai mult de fizică și este apreciat pentru lucrările de laborator și rezultatele ce le obține la examenele de specialitate.

În anul 1953, Iulian T. Buzu încheie studiile universitare cu diploma de licență, iar Comisia Națională îl repartizează ca profesor titular la liceul din Roșiori de Vede, unde fusese elev.

Tânărul profesor de 22 de ani, Iulian T. Buzu, s-a integrat rapid în rândurile profesorilor liceului, fiind alături de mulți din foștii săi profesori. El avea o puternică vocație de dascăl, calitățile sale de distins pedagog și pregătirea de specialitate au fost dublate de o temeinică și multilaterală cultură.

Din amintirile foștilor săi elevi și din documentele timpului, se desprinde faptul că profesorul Iulian T. Buzu a fost un mare animator al școlii, cultivând la elevi dragostea de muncă, de oameni, de creație proprie și de autoperfecționare. Măiestria sa în comunicarea cunoștințelor, combinată cu îndrumarea atentă a lucrărilor practice din laboratorul de fizică au reliefat personalitatea sa de distins dascăl.

Lecțiile lui erau interesante, atractive, insuflând elevilor dragostea pentru fizică. Activitatea lui Iulian Buzu, spiritul său de dreptate, dragostea cu care se apropia de elevii săi, înaltul său patriotism întruchipat în pregătirea temeinică a elevilor săi, au făcut ca mulți absolvenți să-l ia ca model de viață, iar figura lui să rămână pentru totdeauna vie în amintire.

Profesorul Iulian Buzu a avut totdeauna o prezență deosebită. De statură potrivită, cu înfățișare plăcută, avea și o ținută aleasă. Intelectual distins, poseda o cultură generală deosebită și o pregătire profesională care impresiona. Cultura generală, pregătirea profesională, disciplina severă de care dădea dovadă în practica profesională și în orice activitate, l-au impus atenției tuturor celor cu care venea în contact. Pentru elevi, devenise un model de imitat, în multe din aspectele care-l caracterizau. Ora de clasă cu profesorul Buzu era o oră așteptată cu multă plăcere și interes. De la semnalul clopoțelului pentru ieșirea din ora precedentă, clasa se pregătea pentru ora de fizică, ordine peste tot, liniște desăvârșită. Fiecare elev își controla și aranja ținuta, punea ordine pe pupitru, își repeta încă o dată lecția. Abia se stingea sunetul clopoțelului pentru intrare și ușa clasei se deschidea. Intra profesorul, într-o ținută marțială, dar prietenoasă, stăpân pe cunoștințe, asculta, explica, era urmărit cu interes, admirație și plăcere. Ar fi vrut să nu se mai termine ora. La profesorul Iulian Buzu nu erau elevi rămași în urmă la învățătură, corigenți sau repetenți.

Din 1953 până în 1994, când s-a pensionat, a fost profesor numai la acest liceu. Din cei 41 de ani de catedră, 38 i-a petrecut în liceu, iar trei ani a fost inspector școlar de specialitate, la Inspectoratul Școlar Județean Teleorman. Timp de 26 ani a fost președintele Societății de fizică și chimie, calitate în care a organizat două consfătuiri naționale ale S.S.F.C., una la Alexandria, în 1971, cu tema: „Realizarea și utilizarea filmului scurt în cadrul procesului de învățământ" și a doua în 1974, la Roșiori de Vede, cu tema: „Realizarea de mijloace de învățământ prin autodotare". Profesorul Iulian Buzu a condus, timp de 24 de ani, Cercul pedagogic al profesorilor de fizică din liceele județului Teleorman.

Iulian Buzu a fost total atașat de catedra de fizică, dezinteresat de efemerele funcții, pregătindu-și discipolii (tineri profesori, Alexandru Mihai, Aurelia Roșioară, Petre Fierăscu, Șerban Răceanu etc.), în așa fel încât să asigure schimbul de mâine, care să fie tot unul performant.

Pe lângă activitatea didactică, profesorul Iulian Buzu a fost consilier în Consiliul orășenesc în perioada 1992-1996, prezidând prima ședință de constituire a Consiliului, fiind cel mai vârstnic dintre consilierii aleși.

Profesorul Iulian Buzu a obținut „Medalia Muncii" (Decretul 150/28.06.1972) al Consiliului de Stat; profesor evidențiat (Ordinul MEI 6923/13.06.1981) și titlul de „Cetățean de onoare" al Municipiului Roșiori de Vede, în decembrie 2018.

La toate acestea se adaugă faptul că profesorul a fost autor și coautor de manuale școlare de fizică: 1. Manual de Fizică pentru clasa a VII-a, (autori: M. Petrescu-Prahova, Iulian Buzu și I. Iorga Simau); 2. Manual de fizică, experimental, pentru anul II, secția reală (autori: Nicolae Stănescu, Iulian Buzu, Iulian Chelu, Lidia Panaiotu și Maria Petrescu-Prahova). De asemenea, a tradus din limba rusă manualul lui D.I. Saharov: „Culegere de probleme de fizică", în 1976.

Și acum, la venerabila vârstă de 93 de ani, a rămas un om cu principii, blând, cu înțelepciune ieșită din comun, sfătos și întotdeauna gata să dea un sfat, o vorbă bună. Îi dorim multă sănătate și „La mulți ani!".

Prof. **Argentin St. PORUMBEANU,**
membru UZPR
Foto*: arhiva personală a autorului*

Parfum de epocă | Russenart - cetatea culturală

Regina Maria la Roșiorii de Vede (IV)

(continuare din numărul trecut)

După fastuoasa primire din Stația CFR Roșiori (n.a. actuala Roșiori Est) și deplasarea la Cimitirul Eroilor, unde au depus flori la mormântul eroilor români uciși pe front în Primul Război Mondial, MS Regina Maria și ASR Principesa Ileana s-au întors în centrul orașului, pe strada Mărășești, unde mulțimea aștepta începerea ceremonialului de dezvelire a monumentului dedicat eroilor roșioreni. Momentul dezvelirii a fost urmat de un Te Deum, de cuvântări și de o paradă militară și civilă.

La terminarea serviciului religios, primarul Nicolae Popescu-Vedea s-a adresat mulțimii: *Monumentul care se dezvelește este apoteoza soldatului român mort pentru întregirea neamului, strângând la piept drapelul țării (...) Orașul Roșiori a pierdut 400 de ostași în luptă, în frunte cu căpitanul Corlătescu (nn. Constantin C. Corlătescu, născut în București), care a căzut la 13 noiembrie 1916, chiar pe străzile orașului. În amintirea lor, am ridicat acest monument, în calea drumeților, ca un simbol pilduitor de vitejie.*

Cu acest monument am desăvârșit o faptă mare a celor mai mari suflete. În acest monument am întrunit toate sufletele eroilor din orașul nostru care s-au jertfit pentru apărarea țării și înfăptuirea idealului național. Să păstrați și să îngrijiți, cetățeni, acest monument, care este dedicat virtuții cetățenești a orașului nostru.

Comandantul Regimentului 20 Teleorman, generalul C. Dumitrescu, a adus omagiul pios al armatei române memoriei ostașilor din Roșiorii de Vede, morți pentru patrie*: Patriotismul și dragostea de patrie trebuie să călăuzească fiii acestei țări, luând pildă de la înaintașii noștri, care au lăsat un eroism de neuitat și mișcător, făcând sacrificii mari, pe care și noi trebuie să le facem întotdeauna când patria o va cere.*

Protoiereul orașului Roșiori de Vede, Florin Ionescu (n.a. protoiereu în perioada 1921 - 1930, venit de la Parohia Peretu), a subliniat puterea dragostei creștine în lupta de mântuire a neamului, dând ca pildă de adevărată dragoste creștinească însăși Majestatea Sa Regina, care a îndurat atâtea suferințe în vremuri de restriște. *Puterea credinței este acel piedestal pentru unitatea sufletească și propășirea pașnică a unui popor*, a subliniat preotul Ionescu.

A urmat defilarea militarilor și a reprezentanților societății civile. În ordinea descrisă în presa vremii, prin fața chioșcului și a tribunei oficiale amenajate pentru altețele regale și invitații speciali: elevii Liceului „Anastasescu" și ai tuturor celorlalte școli din oraș, Cercul comercial, Societatea „Paza Dunării", societatea culturală, Societatea demobilizaților „Vrancea", Societatea funcționarilor, Societatea de binefacere „Unirea", primarii comunelor din județ, veteranii din 1877-1878, care cu lacrimi de bucurie au ovaționat pentru îngrijirea răniților și ocrotirea orfanilor, un batalion din Regimentul 20 Infanterie și Regimentul 4 Argeș, precum și două escadroane din Regimentul 2 și Regimentul 5 Cavalerie.

M.S. Regina și Principesa Ileana, după încheierea defilării, în uralele mulțimii, au plecat cu automobilul spre Vitănești, fiind așteptate la conacul senatorului Victor Antonescu, pentru a servi masa.

Însoțitorii Altețelor Regale erau ministrul general Paul Angelescu, subsecretarul de stat Richard Franasovici și doamnele de onoare Procopiu și Cantemir.

Pe drum, Majestatea Sa a oprit automobilul de mai multe ori, fiind întâmpinată de un număr mare de locuitori care i-au oferit flori. La Peretu, Plosca și Buzescu, primarii au oferit bineț cu pâine și sare. În Alexandria, a urmat o oprire la Primărie, fiind întâmpinați de primarul Constantin Dumitrescu.

După ce au servit masa, la Vitănești, au plecat spre satul Ologi, unde, de curând, un incendiu distrusese mai multe gospodării. Din compasiune, Regina Maria a donat 30.000 de lei pentru sinistrați. De aici, au continuat drumul spre Turnu Măgurele. Primirea a fost una fastuoasă. Altețele Regale au fost întâmpinate cu pâine și sare de primarul I. St. Scondăcescu, la monumentul „Independența". Onorul a fost dat de colonelul Banciu și de Divizionul de onoare din Regimentul 15 Obuziere.

După festivitate, la ora 16.00, altețele s-au deplasat spre portul Turnu Măgurele, unde au fost întâmpinate de amiralul Scodrea, prefectul Mihail Slăvescu, venit direct de la Roșiorii de Vede, senatorul Alexandru Popescu, I. Rugină, căpitanul portului, Florea Sprânceană, N. Hagiescu etc. Regina s-a îmbarcat pe iahtul regal cu destinația Silistra.

Majestatea Sa avea să noteze în jurnalul său despre vizita la Roșiorii de Vede: *A fost o zi deosebit de însorită, dar nu excesiv de caldă. Înapoi, pe strada principală plină de lume, până la chioșcul ridicat în partea opusă monumentului de război pe care urma să-l inaugurăm. Acolo am participat la o altă slujbă religioasă, apoi au fost diverse discursuri. La sfârșit, a avut loc o defilare a școlilor și a soldaților. Colonelul care a vorbit în numele armatei nu era pentru dezarmare; cel puțin asta reieșea din felul în care și-a rostit discursul, bine nuanțat, nu tocmai scurt, care a fost, ca să spun așa, „bilingv". Atitudinea lui sugera că este dispus să dea un atac, dar silueta sa rotofeie și scundă nu era în deplină armonie cu gesturile sale pline de energie.*

Ochelarii îi luceau caraghios în soare. A rostit însă o frază frumos alcătuită pentru Regina sa: „Mulți dintre cei ale căror nume sunt gravate pe acest monument au avut poate suprema consolare de a o vedea pe Regina lor aplecându-se deasupra paturilor lor înainte de a-și închide ochii pentru totdeauna." Monumentul este realizat de Mățăoanu. Este de efect, dar nu chiar reușit. Membrele soldaților (n.n. se referă la scenele de pe neplanturi) par fără vlagă, angrenate în mișcări teatrale, nu puternice. Cu toate acestea, este foarte frumos pentru un oraș atât de mic.

La finalul defilării, am plecat cu mașina în sunetul ovațiilor puternice, escortați de călărașii noștri până la capătul orașului, mărginit de un soi de sat. Unul dintre ofițeri, care mergea călare pe lângă mașina noastră, avea un cal murg frumos, dar adorabila creatură era șchioapă, ceea ce ne-a întristat. După ce am părăsit ospitalierul orășel, am accelerat spre Alexandria pe un drum foarte lat și foarte bun.

A doua zi, pe iahtul „Ștefan cel Mare", în timpul traversării Dunării de la Silistra la Balcic, Principesa Ileana a României nota în jurnalul său: *22 sep[tembrie] 1928. Dragă Sake, e așa de calm pe Dunăre, care are apele foarte scăzute și curge alene între malurile arse de soare, și e cald și bine. Ieri am avut o zi foarte plină. Dimineața am dezvelit monumentul de la Roșiorii de Vede, un orășel care mi-a făcut o impresie plăcută, după toate descrierile defavorabile care mi-au fost făcute.*

După plecarea altețelor regale, la ora 13:00, în Grădina Publică, a avut loc un banchet oferit oaspeților de către prefectura județului, la care au luat parte 500 de invitați.

Primul invitat care a toastat a fost generalul Dumitrescu, închinând paharul pentru sănătatea M.S. Regina și M. Regele Mihai I, urmat de senatorul Traian Stănescu, prefectul Slăvescu, ziaristul Ștefan Vlădescu și alții. In discursul său (n.n. astăzi când încă se discută în contradictoriu asupra unor momente din timpul șarjei de la Roșiorii de Vede, desfășurată în ziua de 13/26 noiembrie 1916, această mărturie este importantă!), prefectul Mihail Slăvescu ne oferă o sursă inedită care poate lămuri unele aspecte, despre șarja condusă de căpitanul Constantin C. Corlătescu: *Nu vorbesc în calitate de prefect al județului, ci de fost ofițer al Regimentului 5 Roșiori, „Împăratul Nicolae al II-lea", care a luptat în ziua de 13 noiembrie 1916, pe plaiurile acestui oraș.*

Am avut cinstea, în această ocazie, să fiu trimis de către brigada mea, de la Alexandria, pentru a cunoaște ce forțe inamice au ocupat Roșiorii de Vede. În noaptea de 12 spre 13 noiembrie 1916, după ce am pătruns în oraș și, prin iscoade, am aflat exact informațiile despre forțele inamice, am expus comandantului meu situația. Apoi, regimentul având însărcinarea de a respinge pe nemți, cu orice preț, căpitanul Corlătescu, căpitanul Escadronului 3, a primit ordinul să străbată orașul pentru a angaja lupta în partea opusă. Nemții, care ocupaseră cu mitraliere mai multe case ale locuitorilor din acele străzi, au deschis focul, culcând la pământ un număr considerabil de bravi cavaleriști. Cu toate acestea, căpitanul curajos își deschise drum, iar, ajungând într-un câmp liber, desfășură escadronul și porni la șarjă, reușind să-i pună pe fugă pe nemți.

Din păcate, o adâncitură mare în pământ s-a dovedit a fi un obstacol, pe care escadronul nu a putut să-l depășească. Nemții, revenind pe poziție, au deschis foc cu mitralierele, secerați întregul escadron, conducere inclusă. Plutonierul major Sămulescu Nicolae, pătrunzând până în bateria inamică, a străpuns cu lancea un artilerist german, însă mitraliera nu l-a cruțat, doborându-l odată cu cel pe care l-a înjunghiat.

Astfel, călărețiii din al 5-lea Regiment de Roșiori au dovedit curaj în orașul ce le purta numele. Tot aici au luptat alături de călărești și bravii marinari, care își îndepliniseră misiunea de a așeza minele explozive pe Dunăre și se retrăgeau spre capitala țării. De asemenea, fracțiuni de infanterie și artilerie grea, înfrățiți cu marinarii și călărețiii, au luptat pentru apărarea pământului cotropit de dușmanii neamului, căzând viteje pentru a apăra acest oraș.

Sufletele lor vor fi mângâiate în ceruri, căci astăzi, prea slăvita noastră regină, care întotdeauna i-a ocrotit, a luat parte la această sărbătoare. Mamele, soțiile și copiii celor căzuți au fost mângâiați de blânda regină, care a șters lacrimile durerii cu florile cu care a acoperit, cu atâta bunătate, mormintele lor.

Gabriel ARGEȘEANU

(text din volumul în pregătire)

EUROPA DE ACASĂ

EUROPE DIRECT Teleorman

EUROPE DIRECT Teleorman - legătura TA cu Europa!

- continuare din pag. 1

Seara zilei de 1 septembrie a fost dedicată campaniei *„Stă în puterea ta să schimbi ceva!”* și spectacolului de teatru forum cu tema *„Pactul ecologic european - Democrația nu așteaptă! Ia atitudine acum!”*, pus în scenă de voluntari din cadrul centrului ED Târgoviște, coordonați de Vlăduț Andreescu – manager ED Târgoviște și Mândruța Andreescu – formator în cadrul acestui centru de informare europeană.

Publicul nu a rămas indiferent la subiectul tratat de piesa de teatru social – un mediu curat esențial unei vieți sănătoase pentru noi și planata noastră, necesitatea măsurilor ecologice și implicarea comunității în luarea deciziilor – mulți tineri intervenind pentru a schimba în bine deznodământul piesei.

Cea de a patra zi a Taberei de comunicare și abilități practice pentru voluntari EUROPE DIRECT a început cu dezbaterea *„Legea Voluntariatului: elemente pozitive și negative”* și cu prezentarea unor produse și materiale informative „ED – munca cu voluntari”, organizate de ED Teleorman și ED Târgoviște, la Grădina de vară Cinemascop din Eforie Sud. Seara a fost dedicată spectacolului de teatru forum cu tema: *„Pactul ecologic european - Promovarea modului nostru de viață european – ÎmprEUnă pentru Europa de mâine!”*, prezentat de voluntari din cadrul centrului EUROPE DIRECT Teleorman, eveniment cuprins în campania „Stă în puterea ta să schimbi ceva!”.

Publicul a ascultat cu nerăbdare și curiozitate reprezentația tinerilor voluntari roșioreni și a participat activ, implicându-se în vederea schimbării în bine a deznodământului piesei de teatru social. Scopul acestei campanii este unul de responsabilizare a comunității, prin care ne dorim să contribuim la crearea unui public european avizat, sensibil la subiecte precum: nepăsarea, ignoranța, manipularea, dezinformarea, public capabil să conștientizeze puterea de a schimba lucrurile în bine!

Surpriza serii a fost prezența în tabără a îndrăgitului artist *Tedy Stînga*, liderul trupei EUROTON a Casei de Cultură și voluntarul anului 2023 la ED Teleorman, cel care a adus seara de muzică folk de la Roșiorii de Vede la malul Mării. Iar spectacolului a fost total...

Ireal cât de repede a trecut timpul și am ajuns în ultimele zile ale Taberei de comunicare și abilități practice pentru voluntari EUROPE DIRECT. Astfel, ziua de 3 septembrie a fost una extrem de încărcată, în care echipele ED Teleorman și ED Târgoviște, împărțite pe grupe de câte șase persoane, au avut de rezolvat 12 sarcini, care mai de care mai interesante și mai inedite și anume: să descoperim minimum patru lucruri inedite pe care toți membri echipei le aveau în comun sau le-au făcut; toată echipa trebuia să cânte un cântec (minimum o strofă + refren), să filmăm momentul și să-l postăm în grupul de WhatsApp al taberei; să descoperim minimum trei lucruri inedite despre municipiul Roșiori de Vede și/ sau județul Teleorman și minimum trei lucruri inedite despre orașul Târgoviște și/sau județul Dâmbovița; să alcătuim o statuie umană (din corpurile noastre) care să exprime motto-ul Uniunii Europene – *„Unitate în diversitate”*. Toți membri echipei participau obligatoriue la acțiune, iar creația urma a fi imortalizată într-o fotografie; să „ilustrăm” Pactul Verde European într-un mod cât mai creativ, fotografiat momentul și, ulterior, prezentat pe scurt întregului grup al taberei; să facem o fotografie de echipă într-un loc sugestiv pentru istoria orașului Eforie Sud; să găsim răspunsul la întrebarile: „Cine a fost Carmen Sylva? Care este legătura dintre aceasta și orașul Eforie Sud?”; să realizăm un filmuleț în care fiecare membru al echipei spune *„Să acționăm*

ACUM!” într-o limbă a Uniunii Europene. Fiecare membru urma să folosească o altă limbă pentru a transmite mesajul; să scriem EUROPE DIRECT folosind diferite modalități și/ sau obiecte. Fiecare echipă trebuia să aibă propriul mod de scriere (nu erau admise cuvintele scrise prin aceeași modalitate de două sau mai multe echipe). Scrisul trebuia să fie lizibil și imortalizat într-o fotografie; în echipă, să menționăm minimum cinci autori din UE; să găsim modalități prin care să câștigăm cel puțin 10 lei/ echipă și să filmăm procesul de obținere a banilor; să filmăm prezentarea unei rețete de pizza sau de plăcintă dobrogeană și realizarea rețetelor respective.

Iar rezultatele acestor task-uri au fost peste așteptările juriului, semn că tinerii noștri sunt extrem de creativi, cu inițiativă și determinare, iar imaginile nu mai au nevoie de niciun comentariu...

Mulțumim, EUROPE DIRECT Târgoviște, pentru acest parteneriat extrem de reușit și motivațional pentru toți cei implicați! Mulțumim tuturor VOLUNTARILOR participanți la acest eveniment și îi felicităm pentru munca și dăruirea lor! Iar dumneavoastră, PUBLICUL nostru, vă mulțumim că ați rămas alături de noi în toată această perioadă! Sperăm că, prin ceea ce facem noi, echipa EUROPE DIRECT, să reușim să schimbăm mentalități, comportamente, atitudini. Pentru că stă în puterea TA, și a TA, și a TA, să schimbi ceva!

Până data viitoare, nu uita: FĂ-ȚI AUZITĂ VOCEA! IMPLICĂ-TE!

➢ *Siguranța alimentară, în armonie cu natura – tema Școlii de vară la ED Teleorman*

Pentru al patrulea an consecutiv, EUROPE DIRECT Teleorman, centrul de informare al Comisiei Europene găzduit de Biblioteca Municipală „Gala Galaction” din Roșiori de Vede, a organizat, în data de 26 august, Școala de vară la ED Teleorman, cu tema: *„Siguranța alimentară, în armonie cu natura!”*

Cei 14 cursanți ai școlii, elevi și studenți din Roșiorii de Vede, Stejaru, Măldăeni, Brebina, Merișani – Dobrotești, au vizitat comunitatea agricolă **„Holde Ferma Roșiori”** cu sediul în localitatea Călinești, Teleorman, o companie agricolă cu viziune asupra viitorului agriculturii românești ca fiind unul sustenabil, în care se investește constant pentru a găsi soluții inovatoare prin care tehnologia este folosită în scopuri ecologice, astfel încât culturile să fie adaptate la mediul înconjurător în mod simbiotic.

Înființată în anul 2018, compania Holde Agri desfășoară o „agricultură smart, o agricultură mai puțin întâlnită în zona noastră”, așa cum ne-a precizat *dl ing. Marius Botea* – agronom șef Holde Agri, coordonatorul evenimentului. Și ne-am convins singuri de cât de inteligent se face agricultură la Holde, plecând de la utilajele cu care se lucrează, la tehnologia utilizată, resursele folosite, până la cel mai de preț capital în orice companie: OAMENII. Am întâlnit oameni extrem de pasionați de munca lor, experți în agricultură, dar și în tehnologie și organizare adecvată, oameni care ne-au dat speranțe că prezentul, dar mai ales viitorul agriculturii românești sunt pe mâini bune.

Iar pentru că eram la o școală de vară, am văzut silozurile fermei, depozitele și hambarele de cereale și îngrășăminte, dar am urcat pe rând și în utilajele „extraterestre” aflate pe câmp, unele aduse special pentru ca tinerii vizitatori să le vadă la lucru. Și am avut ce vedea...

Mulțumim pentru această experiență *d-lui Iulian-Florentin CÎRCIUMARU* - președintele Consiliului de Administrație al companiei Holde Agri Invest S.A., cel care a făcut posibil acest proiect, mulțumim și felicitări pentru munca, pasiunea și dăruirea cu care își face meseria *d-lui ing Marius BOTEA* - agronomul șef la Holde, gazda noastră din acea zi, cel care iubește cu adevărat pământul românesc pe care nu l-ar da pe nici unul din orice țară a lumii, mulțumim *d-lui ing. agronom Alexandru RADU* – șeful

Îmbarcați în patru mașini de teren, am mers în câmp, la trei dintre terenurile pe care le are Holde Ferma Roșiori în Teleorman. Din cele 3.663 hectare cultivate de fermă, pe 2.004 hectare se face agricultură ecologică, cu utilaje și tehnologie de ultimă generație, de milioane de euro, terenurile agricole fiind întinse pe teritoriul a patru comune și cinci sate teleormănene, pe care s-au cultivat, în acest an, culturi de porumb, floarea

soarelui, mazăre și grâu. În fermă, lucrează doar 10 persoane, respectiv ingineri agronomi, administrator, tehnicieni, mecanici și șoferi, practic o mână de oameni care fac agricultură cu

Fermei Roșiori, dar și *d-lui Bogdan GHEORGHESCU* – administrator, *d-lui Marian IZVORANU* – tehnician și *d-lui Nicolae HRISTACHE* - mecanic șef.

Vizita la ferma teleormăneană ne-a demonstrat că siguranța agriculturii, în armonie cu natura, rămâne o sarcină esențială pentru europeni, iar în România se întâmplă deja acest lucru.

